

1 RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena instytucjonalna)

na Wydziale Przyrodniczo - Technologicznym Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu

dokonanej w dniach 26 – 28 kwietnia 2012 roku przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący:

1. Prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA

członkowie:

2. Prof. dr hab. Stanisław Kondracki – ekspert PKA, ds. jakości

3. Prof. dr hab. inż. Jan Żelazo – ekspert PKA, merytoryczny (1)

4. Prof. dr hab. inż. Jerzy Lewandowski – ekspert PKA, merytoryczny (2)

5. Mgr Hanna Chrobak – Marszał – ekspert PKA, formalno-prawny

6. Prof. dr hab. Łucja Tomaszewicz – ekspert PKA, przedstawiciel pracodawców

7. Mgr Kinga Kurowska – ekspert PKA, przedstawiciel Krajowej Reprezentacji Doktorantów

8. Dominika Tracz – ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studentów

Informacja o wizytacji i jej przebiegu

Wizytacja na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu w ramach oceny instytucjonalnej odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2011/2012. Wizytacja instytucjonalna na tym Wydziale odbyła się po raz pierwszy. Wydział ten nie był dotychczas oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny instytucjonalnej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie: przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny, a także przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, nauczycielami akademickimi oraz pozostałymi pracownikami, a także studentami Wydziału.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji

Kryterium 1. Strategia realizowana przez jednostkę

Wydział Przyrodniczo-Technologiczny to jeden z największych spośród 5 wydziałów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, bowiem jego studenci stanowią 27,4% ogółu wszystkich studentów, 24,8% ogółu studentów studiów doktoranckich oraz tylko 0,6% słuchaczy studiów podyplomowych. Szczególna dominacja Wydziału występuje na studiach stacjonarnych, na których studenci studiów I i II stopnia Wydziału stanowią 30,1% ogółu studentów Uczelni. Widoczna jest również przewaga studentów stacjonarnych na Wydziale, których udział w ogólnej liczbie studentów jednostki wynosi aż 90,8%. Utrzymująca się na

tym samym poziomie liczba studentów studiów I i II stopnia oraz doktorantów w ostatnich pięciu latach potwierdza silną pozycję Wydziału w Uczelni.

Tabela nr 1 Liczba osób kształcących się w Uczelni i ocenianej jednostce

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich		Liczba słuchaczy studiów podyplomowych	
	Uczelni	Jednostki	Uczelni	Jednostki	Uczelni	Jednostki
studia stacjonarne	8481	2557	230	57		
studia niestacjonarne	2244	260				
RAZEM:	10725	2817	230	57	1426	9

1.1). Ocena zbieżności strategii działalności i rozwoju jednostki z misją i strategią Uczelni, w szczególności w zakresie zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i prowadzonych badań naukowych, a także związku z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy.

Misja Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu została przyjęta przez Uchwałą Nr 90/2010 Senatu w dniu 26 listopada 2010 r. w sprawie uchwalenia strategii rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu do 2020 r. W dokumencie tym uchwalono równocześnie misję Uczelni.

Natomiast na Wydziale Przyrodniczo -Technologicznym strategia została określona na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 3 lutego 2009 r. Uchwałą nr 30/2009 w sprawie przyjęcia głównych kierunków rozwoju Wydziału.

Oceniany Wydział opracował dokument strategiczny „Główne kierunki rozwoju Wydziału Rolniczego w latach 2008-2017”, który został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Wydziału (3.02.2009). Zbiór celów strategicznych przedstawionych w tym dokumencie jest w pełni zbieżny z misją i strategią rozwoju całej Uczelni, zwłaszcza w zakresie współdziałania z pracodawcami w celu kształcenia absolwentów o umiejętnościach dostosowanych do zmieniającego się rynku pracy (p. 5.1 Strategii Uczelnianej UP). Wydział poszerzył ofertę dydaktyczną odpowiadającą potrzebom rynku pracy poprzez wprowadzenie 3 nowych kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia, w tym dwóch unikatowych: Gospodarka zasobami przyrodniczymi, Odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami oraz Zarządzanie i inżynieria produkcji. Wprowadzono także nowe specjalności na istniejących kierunkach studiów, a także rozszerzono ofertę studiów podyplomowych. Jest to zgodne z punktem 5.1. Strategii Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, który zakłada poszerzanie oferty dydaktycznej poprzez otwieranie nowych kierunków studiów i nowych specjalności, w tym w kooperacji z środowiskami biznesowymi.

Nowe specjalności na II stopniu studiów na kierunku Technika rolnicza i leśna *to inżynieria rolnicza, inżynieria rolno-spożywcza*. Ponadto zmiany programowe idące w kierunku dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy spowodowały konieczność przeformułowania już istniejących specjalności na kierunku Ochrona środowiska (II stopień studiów).

W zakresie studiów podyplomowych utworzono nową ścieżkę kształcenia „Studia menedżerskie dla inżynierów”. Także inne zadania wytyczone w strategii Uczelni w punkcie 5.1 znajdują swoje odzwierciedlenie w działalności ocenianego Wydziału. Należą do nich m.in.: podnoszenie aplikacyjnej wartości prac dyplomowych, również poprzez współpracę z przedsiębiorstwami, wprowadzenie praktycznych przedmiotów realizowanych we współpracy z przedsiębiorstwami, doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

1.2).

Na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym studia pierwszego i drugiego stopnia prowadzone na pięciu kierunkach: Ekonomia, Ochrona środowiska, Ogrodnictwo, Rolnictwo, Technika rolnicza i leśna, natomiast na pozostałych dwóch kierunkach (Odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami, Zarządzanie i inżynieria produkcji) są to tylko studia pierwszego stopnia. Na kierunku Ekonomia realizowane są studia licencjackie/magisterskie, a na pozostałych inżynierskie lub inżynierskie/magisterskie.

Kształcenie studentów bazuje na obowiązujących dotychczas standardach kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia. Kształcenie na unikatowym kierunku Odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami oparte jest na opracowanych na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym standardach, które zostały zatwierdzone przez MNiSW.

Umiejętności i kompetencje absolwentów pierwszego stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wynikają z realizowanych programów studiów. Studia na tym poziomie przygotowują do podjęcia studiów drugiego stopnia oraz ubiegania się o pracę na stanowiskach wskazanych w sylwetce absolwenta. Po ukończeniu studiów drugiego stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, absolwenci posiadają wiedzę i umiejętności pozwalające na podjęcie studiów trzeciego stopnia, jak też pracę zawodową na stanowiskach kierowniczych.

Na Wydziale prowadzone są także studia doktoranckie w dyscyplinach: agronomia, inżynieria rolnicza i ogrodnictwo. Studia te umożliwiają absolwentom kontynuację edukacji i rozwój naukowy. Oferta dydaktyczna Wydziału Przyrodniczo -Technologicznego uwzględnia również samokształcenie oraz uczenie się przez całe życie poprzez studia podyplomowe z zakresu zarządzania projektami europejskimi, odnawialnych źródeł energii oraz studia menedżerskie dla inżynierów. Realizacja koncepcji uczenia się przez całe zawodowe życie obejmuje również zaangażowanie pracowników Wydziału w działalność powołanego Uniwersytetu Otwartego. Pracownicy Wydziału zaangażowani są również w działania popularyzatorskie w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych.

Zajęcia dydaktyczne obejmują wykłady, ćwiczenia, seminaria, warsztaty i lektoriaty, a wybrane przedmioty realizowane są w formie zdalnej (e-learning). Na podkreślenie zasługuje duży udział zajęć praktycznych, na co pozwala bogata terenowa baza dydaktyczno-naukowa położona w bliskiej odległości od uczelni. Umiejętności i praktyczne zastosowanie wiedzy studenci doskonalą w trakcie obowiązkowych krajowych lub zagranicznych praktyk zawodowych. Praktyki są realizowane w przedsiębiorstwach, jednostkach i instytucjach branżowych powiązanych z danym kierunkiem studiów.

Programy studiów uwzględniają konieczność nauczania języków obcych na poziomie umożliwiającym opanowanie języka w zakresie kontaktów społecznych, gospodarczych i terminologii kierunkowej z biegłością B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Szczególną troską Wydziału jest zwiększanie oferty kursów w języku angielskim na poszczególnych kierunkach studiów.

Na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym występuje powiązanie koncepcji kształcenia z działalnością naukowo-badawczą. Zajęcia dydaktyczne prowadzone przez pracowników Wydziału zawierają treści, które są przedmiotem ich działalności naukowo-

badawczej. Realizacja prac dyplomowych na drugim stopniu studiów jest ściśle związana z pracami naukowo-badawczymi jednostek Wydziału. Władze Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego wspierają działalność studenckich kół naukowych, których członkowie uczestniczą w pracach badawczych Wydziału.

Plan rozwoju jednostki określony w dokumencie „*Główne kierunki rozwoju Wydziału Rolniczego w latach 2008-2017*” ma odzwierciedlenie w przyjętej koncepcji kształcenia. Realizacja przyjętych założeń wymagała: poszerzenia oferty dydaktycznej odpowiadającej potrzebom rynku pracy (np. kierunku Odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami), nawiązywania współpracy z innymi wyższymi szkołami (np. z Politechniką Wrocławską w projekcie wykorzystania biomasy do celów energetycznych, z SGGW w realizacji studiów na kierunku Rolnictwo z wykorzystaniem metody e-learningu), zwiększenia atrakcyjności form kształcenia poprzez poszerzenie oferty kursów prowadzonych w systemie kształcenia na odległość oraz w języku angielskim, rozszerzenia oferty kursów dla obcokrajowców, zwiększenia mobilności studentów, doktorantów i pracowników poprzez wzrost liczby wyjazdów na studia i staże m.in. w ramach programu Erasmus, doskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia (intensyfikacja ankietyzacji przez studentów) oraz unowocześnienia bazy dydaktycznej (utworzenie Centrum Odnawialnych Źródeł Energii, Centrum Wiedzy i Kształcenia Praktycznego, Centrum Uprawy Grzybów Jadalnych i Leczniczych).

Krajowe Ramy Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego zainicjowały modyfikację koncepcji kształcenia i dostosowywania jej do odpowiednich wytycznych. Podjęto działania związane z opracowaniem kierunkowych efektów i programów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów, które zaakceptowano Uchwałą Rady Wydziału w dniu 17.04.2012. Ich przyjęcie przez senat Uczelni planowane jest w maju 2012r.

Modyfikacja koncepcji kształcenia została przeprowadzona z uwzględnieniem powiązania z podstawowymi elementami strategii Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego, szczególnie w zakresie tworzenia silnych zespołów badawczych, odpowiadających jednocześnie na potrzeby społeczeństwa i gospodarki, współpracy międzynarodowej w sferze badań podstawowych i stosowanych oraz dydaktyki, silnych związków z regionem, umożliwiających wspomaganie potrzeb gospodarczo-społecznych regionu.

1.3).

Wydział Przyrodniczo-Technologiczny Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu działa na rynku usług edukacyjnych w obszarze przyrodniczo-technicznym, a szczególnie w zakresie nauk rolniczych, jako jedyny tego typu Wydział w makroregionie południowo-zachodnim Polski. Działania zapisane w dokumencie programowym Wydziału zmierzają do utrzymania wysokiej pozycji na regionalnym rynku edukacyjnym. Duży udział kształcenia praktycznego, intensyfikacja wymiany międzynarodowej studentów, doktorantów i pracowników oraz rozszerzanie zakresu badań jest działaniem motywującym do modyfikacji profilu dydaktycznego Wydziału i dostosowania programów do zmieniających się potrzeb na rynku pracy. W ostatnich dwóch latach uruchomiono nowe kierunki studiów tj. Zarządzanie i inżynieria produkcji oraz Odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami, które mają odzwierciedlenie w strategii Wydziału i misji Uczelni związanej z programem „zielona energia”. Równoległe ze zmianami w profilu dydaktycznym prowadzone są działania mające na celu poszerzenie kwalifikacji własnej kadry dydaktycznej (staże w ośrodkach krajowych i zagranicznych, na które corocznie wyjeżdża kilkanaście osób) oraz uzupełnianie brakującej kadry poprzez zatrudnienie wysokokwalifikowanych specjalistów spoza uczelni. Działalność naukowa i dydaktyczna jest realizowana we współpracy z przedsiębiorstwami i instytucjami

związanymi z produkcją rolniczą. Systematyczne zwiększanie udziału tematów badawczych (aktualnie 25 tematów), zamawianych przez podmioty gospodarcze, świadczy o wzroście zainteresowania podmiotów gospodarczych współpracą z Wydziałem. Ponadto rozbudowa i modernizacja infrastruktury pozwala zapewnić odpowiedni poziom procesu dydaktycznego. Centrum Naukowo-Dydaktyczne i Centrum Bioinżynierii stanowią główne obiekty dydaktyczne Wydziału, których wiek nie przekracza 6 lat, a większość laboratoriów oraz aparatury badawczej posiada niezbędne certyfikaty i atesty. Na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym jest jedyne na uczelni laboratorium (Centrum Analiz Jakości Środowiska), które posiada akredytację przyznaną przez Polskie Centrum Akredytacji. Bogata baza dydaktyczna (laboratoria i pracownie), a przede wszystkim zakład doświadczalny i dwie stacje badawczo-dydaktyczne zapewniają realizację efektów kształcenia o charakterze praktycznym. Kluczową rolę w procesie kształcenia praktycznego odgrywa nowo otwarte Rolnicze Centrum Wiedzy i Kształcenia Praktycznego w Swojcu.

1.4).

Na formułowanie celów strategicznych jednostki w zakresie procesu kształcenia i budowy wysokiej kultury jakości tego procesu miała niewątpliwy wpływ współpraca jednostki z interesariuszami rynku pracy. Od wielu lat bardzo aktywnie działa Stowarzyszenie Absolwentów. Absolwenci, będący dziś głównie pracodawcami, utrzymują bardzo ścisłą współpracę z kadrą akademicką. Formy tej współpracy powinny znaleźć swoje instytucjonalne i proceduralne ramy w Wydziałowym systemie zapewnienia jakości kształcenia, zwłaszcza, że wpływ interesariuszy zewnętrznych zarówno na formułowane celów strategicznych, jak i bieżące procesy kształcenia ma już swoją tradycję.

Załącznik nr 3 Informacja o kierunkach studiów prowadzonych w jednostce oraz wynikach dotychczasowych ocen jakości kształcenia

Załącznik nr 4 Informacja o studiach doktoranckich i podyplomowych prowadzonych w jednostce oraz o uprawnieniach do nadawania stopni naukowych, w zakresie których nie są prowadzone studia doktoranckie

Wydział Przyrodniczo -Technologiczny posiada uprawnienia nadane przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie agronomii i inżynierii rolniczej oraz stopnia naukowego doktora nauk rolniczych w dyscyplinie ogrodnictwo.

Studia doktoranckie są prowadzone w zakresie zgodnym z posiadanymi uprawnieniami do nadania stopni naukowych, tj. agronomii, inżynierii rolniczej, oraz ogrodnictwa.

roku akademickim 2011/2012 Wydział Przyrodniczo - Technologiczny prowadzi kształcenie w zakresie tylko jednych studiów podyplomowych, które związane są z prowadzonym na Wydziale kierunkami studiów *ekonomia* i *zarządzanie i inżynieria produkcji*.

W tym zakresie wymagania zostały spełnione, bowiem studia podyplomowe są związane z prowadzonymi na tym wydziale kierunkami.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.1) Misja i Strategia Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, a także Wydziału Przyrodniczo - Technologicznego wskazuje główne kierunki rozwoju Uczelni i

Wydziału. Zbiór celów strategicznych (2009-2017) przedstawia w tym dokumencie współdziałania z pracodawcami w celu kształcenia absolwentów o umiejętnościach dostosowanych do zmieniającego się rynku pracy (p. 5.1 Strategii Uczelnianej). Wydział poszerzył ofertę dydaktyczną odpowiadającą potrzebom rynku pracy poprzez wprowadzenie 3 nowych kierunków studiów, w tym dwóch unikatowych. Wprowadzono także nowe specjalności na istniejących kierunkach studiów, a także rozszerzono ofertę studiów podyplomowych. Jest to zgodne ze Strategii Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, który zakłada poszerzanie oferty dydaktycznej poprzez otwieranie nowych kierunków studiów i nowych specjalności, w tym w kooperacji z środowiskami biznesowymi.

- 1.2)** Na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym studia prowadzone są na 7 kierunkach: (Ochrona środowiska, Ogrodnictwo, Rolnictwo, Technika rolnicza i leśna, Ekonomia), w tym dwóch na studiach pierwszego stopnia (Odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami, Zarządzanie i inżynieria produkcji). Oferta dydaktyczna Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego uwzględnia również samokształcenie oraz uczenie się przez całe życie poprzez studia podyplomowe z zakresu zarządzania projektami europejskimi, odnawialnych źródeł energii oraz studia menedżerskie dla inżynierów.

Modyfikacja kierunków kształcenia została przeprowadzona z uwzględnieniem powiązania z podstawowymi elementami strategii Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego, szczególnie w zakresie tworzenia silnych zespołów badawczych, odpowiadających jednocześnie na potrzeby społeczeństwa i gospodarki, współpracy międzynarodowej w sferze badań podstawowych i stosowanych oraz dydaktyki, silnych związków z regionem, umożliwiających wspomaganie potrzeb gospodarczo-społecznych regionu.

- 1.3)** Wydział Przyrodniczo-Technologiczny Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu działa na rynku usług edukacyjnych, jako jedyny tego typu Wydział w makroregionie południowo-zachodnim Polski, w obszarze przyrodniczo-technicznym, a szczególnie w zakresie nauk rolniczych,.

Działania zapisane w dokumencie programowym Wydziału zmierzają do utrzymania wysokiej pozycji na regionalnym rynku edukacyjnym. Duży udział kształcenia praktycznego, intensyfikacja wymiany międzynarodowej studentów, doktorantów i pracowników oraz rozszerzanie zakresu badań jest działaniem motywującym do modyfikacji profilu dydaktycznego Wydziału i dostosowania programów do zmieniających się potrzeb na rynku pracy.

Systematyczne zwiększanie udziału tematów badawczych (aktualnie 25 tematów), zamawianych przez podmioty gospodarcze, świadczy o wzroście zainteresowania podmiotów gospodarczych współpracą z Wydziałem. Ponadto rozbudowa i modernizacja infrastruktury pozwala zapewnić odpowiedni poziom procesu dydaktycznego.

Bogata baza dydaktyczna (laboratoria i pracownie), a przede wszystkim zakład doświadczalny i dwie stacje badawczo-dydaktyczne zapewniają realizację efektów kształcenia o charakterze praktycznym.

- 1.4)** Absolwenci będący dziś głównie pracodawcami, utrzymują bardzo ścisłą współpracę z Wydziałem. Formy tej współpracy powinny znaleźć swoje instytucjonalne i proceduralne ramy w Wydziałowym systemie zapewnienia jakości kształcenia, zwłaszcza, że wpływ interesariuszy zewnętrznych zarówno na formułowane celów strategicznych, jak i bieżące procesy kształcenia ma już swoje trwałe miejsce na tym Wydziale.

Kryterium 2. Skuteczność stosowanego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

2.1).

Formalno-prawną podstawę zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu stanowi Uchwała nr 36/2004 Senatu UP z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Oceny Jakości Kształcenia. Uchwała zawiera cele i procedury związane z jego wprowadzeniem na poziomie Uczelni oraz wydziałów. Wdrażanie Systemu rozpoczęto w 2005 roku na podstawie Zarządzenia Rektora nr 130/2005 z dnia 30 grudnia 2005 r. Obecnie Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia obejmuje trzy poziomy działania: poziom uczelniany, poziom wydziałowy i poziom jednostek organizacyjnych.

Poziom I obejmuje funkcjonowanie Systemu w jednostkach Wydziału, dotyczące np.: przygotowania programów kursów, opracowywania i aktualizowaniu sylabusów, przygotowania materiałów dydaktycznych, ustalania tematyki prac dyplomowych w połączeniu z działalnością naukową nauczycieli, wewnętrznej oceny realizacji procesu dydaktycznego.

Poziom II obejmuje funkcjonowanie Systemu na szczeblu Wydziału takie, jak: ocena zgodności programów z obowiązującymi standardami, ocena poziomu realizacji kursów, analiza wyników ankiet studenckich i protokołów hospitacji zajęć, ustalenie procedur dyplomowania oraz zakresu egzaminu dyplomowego i inne.

Poziom III obejmuje funkcjonowanie Systemu na szczeblu Uczelni, np.: nadzór nad przestrzeganiem wymogów formalnych przy tworzeniu nowych kierunków studiów, specjalności i specjalizacji, nadzór nad aktualizacją i doskonaleniem systemu punktów ECTS, aktualizacją katalogu studiów, podnoszenie i ocena poziomu nauki języków obcych, itd.

Powołano Rektorską Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia i Akredytacji (aktualnie Rektorska Komisja Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia), która co roku składa sprawozdanie z działalności w postaci rocznego raportu na posiedzeniu Senatu Uczelni. Zespołowi Wizytującemu Przedłożono kopie tych raportów.

Z Uczelnianym systemem zapewniania jakości kształcenia powiązane są Wydziałowe Systemy Zapewnienia Jakości Kształcenia. Rada Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego powołała Wydziałową Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia, która co roku przedstawia Radzie Wydziału sprawozdanie ze swojej działalności.

Procedury jakości kształcenia tworzą system, którego podstawy zawarte są w Księdze Jakości. Dokument ten dołączono do Raportu samooceny. Jest on szczegółowy i opisuje cele oraz strukturę systemu.

Wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na decyzje podejmowane w zakresie zapewnienia jakości kształcenia nie jest jednoznaczny. Z raportów Rektorskiej Komisji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wynika, że studenci i doktoranci nie mają tam swoich przedstawicieli. Zespół wizytujący spotkał się z Komisją Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. W spotkaniu tym nie uczestniczył student i doktorant, nie ma zatem wskazań o udziale przedstawicieli studentów i doktorantów w pracach tego zespołu. Komisja ta pełni nadrzędną rolę w kształtowaniu polityki jakości kształcenia w Uniwersytecie - ujednolica, analizuje i wyciąga wnioski z działań w tym zakresie. W czasie wizytacji nie udokumentowano również udziału studentów i doktorantów w pracach Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia. **Doktoranci i studenci formalnie nie uczestniczą w Rektorskiej i Wydziałowej Komisji Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.**

Podczas rozmów z doktorantami stwierdzono brak ich wiedzy w zakresie istnienia i działania Systemu. Zarówno władze Uczelni jak i Wydziału nie wyszły do doktorantów z propozycją włączenia ich w skład zespołów i komisji związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem Systemu. Sami doktoranci także nie zainteresowali się istnieniem takiego zespołu oraz nie próbowali włączyć się w jego prace. Podczas spotkania Zespołu z osobami odpowiedzialnymi za Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia została przedstawiona sugestia o włączenie doktorantów i studentów do uczelnianej i wydziałowej komisji. Znaczenie tej kwestii zasugerowano także na spotkaniu z doktorantami. Doktoranci wyrazili chęć współpracy i włączenia się do prac związanych z działaniem Systemu.

Studenci i doktoranci mają zapewnione 20% przedstawicielstwo w Senacie, co jest zgodne z art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. **Studentom i doktorantom nie zapewnia się jednak 20% udziału w Radzie Wydziału** co jest niezgodne z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Mała jest również frekwencja studentów w posiedzeniach tego gremium. **Władze Wydziału powinny podjąć działania w kierunku zwiększenia aktywności reprezentantów studentów, zwłaszcza w kwestiach decyzji Rady Wydziału, dotyczących wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.** Od organów samorządu studentów również należy oczekiwać stwarzania klimatu obowiązkowości i rzetelności wśród przedstawicieli studentów w ciałach kolegialnych.

Wpływ interesariuszy zewnętrznych na decyzje podejmowane w zakresie zapewnienia jakości kształcenia na poziomie Uczelnianego oraz Wydziałowego Systemu Jakości Kształcenia jest także niewielki i niewystarczający. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego nie wchodzi w skład Uczelnianej i Wydziałowej Komisji Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Brak jest też procedur dotyczących udziału pracodawców w procesie zapewniania jakości kształcenia, co dotyczy także akredytowanej jednostki, chociaż jest szereg dobrych praktyk w zakresie współpracy z pracodawcami na poziomie Uczelni oraz Wydziału. Brak jest procedur współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w przygotowaniu planu i programu kształcenia, a co za tym idzie odpowiadającym im efektów kształcenia.

W wytycznych dla rad wydziałów (uchwała 82/2011) dotyczących tworzenia i korygowania planów studiów i programów kształcenia zgodnie z wymaganiami KRK, które dotyczą także dokumentacji procesu kształcenia (m.in. zakładanych efektów kształcenia) nie ma mowy o opinii pracodawców. Paragraf 5 tej uchwały wskazuje co prawda na to, iż „Szczegółowy sposób projektowania, realizacji i oceny planów studiów i programów kształcenia określi Rektor pismem okólnym”, jednak pismo to (w formie zarządzenia z 22 grudnia 2011 roku) nie precyzuje udziału pracodawców w przygotowaniu planów i programów kształcenia, a także weryfikacji efektów kształcenia z uwzględnieniem wniosków z monitorowania karier zawodowych absolwentów Uczelni.

Wydaje się więc, że Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia, w tym także zapisy dotyczące ocenianej Jednostki, powinny być rozszerzone o podstawowe obszary współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, zwłaszcza, że współpraca ta zarówno przy przygotowywaniu profilu i efektów kształcenia, jak i oceny ich realizacji de facto w ocenianej jednostce w sposób nieformalny istnieje.

Na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym dla pięciu kierunków studiów proces dydaktyczny realizowany jest w formie studiów I i II stopnia, a na nowo utworzonych kierunkach studiów (Zarządzanie i inżynieria produkcji oraz Odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami) nauka odbywa się w ramach I stopnia, jednak w najbliższym czasie planowane jest podjęcie działań zmierzających do uruchomienia studiów II stopnia. Zgodnie z § 21 Regulaminu Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu istnieje możliwość studiowania wg indywidualnie ustalonych planów studiów polegających na realizacji wybranych przedmiotów z innych specjalności lub kierunków w Uczelni macierzystej lub innej.

Na Wydziale prowadzone są także studia III stopnia we wszystkich dyscyplinach, w których Wydział ma uprawnienia do nadawania stopni naukowych. W celu zapewnienia rozwoju młodej kadry naukowej w dyscyplinach, w których Wydział nie posiada uprawnień do doktoryzowania i habilitowania, kandydata na doktora zatrudnia się na Wydziale na etacie asystenta, a następnie wszczyna się przewód doktorski i przeprowadza obronę w innej jednostce mającej stosowne uprawnienia.

Ważnym elementem systemu edukacyjnego Wydziału, stanowiącym uzupełnienie kształcenia na niższych poziomach studiów, są studia podyplomowe z zakresu: zarządzania projektami europejskimi, odnawialnych źródeł energii oraz studia menedżerskie dla inżynierów. Aktualnie proces dydaktyczny realizowany jest tylko na studiach menedżerskich dla inżynierów. Studia z zakresu zarządzania projektami europejskimi zostaną zmodyfikowane i uruchomione po ogłoszeniu zasad nowej perspektywy finansowej dla małych miast i wsi na lata 2014-20.

System oceny jakości kształcenia na I i II stopniu studiów uwzględnia wszystkie istotne czynniki wpływające na ocenę procesu dydaktycznego. Nabór kadry naukowo-dydaktycznej dokonywany w drodze konkursów pozwala dokonać optymalnego wyboru kandydata pod kątem umiejętności naukowych i dydaktycznych. Ankiety studenckie pozwalają w pewnym stopniu kontrolować na bieżąco jakość procesu dydaktycznego i dokonywać korekty błędów bądź zaniechań. Wydział zwraca szczególną uwagę na budowę i modernizację bazy dydaktycznej. Tworzenie nowych programów studiów oraz korekta już istniejących uwzględnia udział interesariuszy zewnętrznych, którzy są proszeni o opinie i uwagi, zwykle w sposób niesformalizowany. Na studiach I i II stopnia system oceny jakości kształcenia jest kompleksowy i obejmuje elektroniczną ankietę wypełnianą przez studentów, hospitację zajęć dydaktycznych oraz ankietę absolwenta. W zakresie studiów doktoranckich i podyplomowych system zapewnienia jakości kształcenia nie ma charakteru kompleksowego. Prowadzone są prace w tym zakresie oraz dyskusja na poziomie uczelnianym dotycząca zasad oceny jakości kształcenia.

Jak wspomniano wyżej, działania dotyczące wpływu interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na decyzje podejmowane w zakresie zapewnienia wysokiej jakości kształcenia nie w pełni znalazły swoje odzwierciedlenie w procedurach i procesach stosowanego w jednostce Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Dotyczy to zwłaszcza procedur współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w przygotowaniu planu i programu kształcenia, a co za tym idzie odpowiadającym im efektów kształcenia, zgodnych z wymaganiami KRK.

W wytycznych dla rad wydziałów (uchwała 82/2011) odnośnie do projektowania planów studiów i programów kształcenia zgodnie z wymaganiami KRK, które dotyczą także dokumentacji procesu kształcenia (m.in. zakładanych efektów kształcenia) nie znajdujemy opinii pracodawców. Paragraf 5 tej uchwały wskazuje co prawda na to, iż „Szczegółowy sposób projektowania, realizacji i ceny rezultatów planów studiów i programów kształcenia określi Rektor pismem okólnym”, jednak pismo to (w formie zarządzenia z 22 grudnia 2011 roku) nie precyzuje udziału pracodawców w przygotowaniu planów i programów kształcenia, a także weryfikacji efektów kształcenia z uwzględnieniem wniosków z monitorowania karier zawodowych absolwentów uczelni (§ 12, pkt 2).

Wydaje się więc, że Wydziałowe Systemy Zarządzania Jakością, w tym także system dla ocenianej Jednostki, powinien rozszerzyć zapisy ogólne zawarte w Księdze Jakości, w procedurach i procesach zarządzania jakością o podstawowe obszary współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, zwłaszcza że współpraca ta zarówno przy przygotowywaniu profilu i efektów kształcenia, jak i oceny ich realizacji z interesariuszami zewnętrznymi *de facto* w ocenianej jednostce istnieje.

Warto tutaj powołać się na spotkanie z pracodawcami, które Zespół oceniający odbył podczas wizytacji. Uczestniczyło w nim 31 przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Dyskusja dotycząca jakości kształcenia i dopasowania kształcenia do potrzeb rynku pracy obejmowała wiele obszarów świadczących o zainteresowaniu interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Uczelnią procesami kształcenia i osiągniętych już efektach tej współpracy.

Szczególnie wiele uwag padało ze strony pracodawców, którzy są absolwentami ocenianej Uczelni. Oni w szczególności pokazują studentom osiągnięcia swojej firmy, spotykając się z nimi przynajmniej raz do roku (m.in. jedno ze spotkań odbyło się podczas wizytacji ocenianej jednostki).

Biorący udział w spotkaniu pracodawcy reprezentowali zarówno średnie i duże firmy (powyżej 300 osób), jak i małe. Obecne były także osoby prowadzące własną działalność gospodarczą. Wszyscy zgodnie twierdzili, że poszukują na rynku pracy absolwentów utalentowanych, wybitnych.

Opinia pracodawców biorących udział w spotkaniu na temat praktyk studenckich nie była jednakowa. Sytuacja na rynku pracy ograniczająca zatrudnianie nowych pracowników powoduje, że praktykant w firmie nie zawsze jest potrzebny, wystarczy np. przeszkolić swojego pracownika wyznaczając mu nowe zadania. Generalnie wszyscy jednak byli zainteresowani uczestnictwem w procesie dydaktycznym, aby mieć wpływ na jego przebieg, zarówno w fazie tworzenia programów, jak i ich realizacji. Przedstawiciele samorządu lokalnego zgłaszali jednak wyraźnie zapotrzebowanie na praktykantów, zwracając uwagę, że w niektórych działach absolwenci Uczelni stanowią $\frac{1}{4}$ zatrudnionych. Pracodawcy zatrudniający po kilku absolwentów ocenianego Wydziału zwracali uwagę również na konieczność posiadania przez absolwenta wysokich kompetencji społecznych. Według ich opinii Uczelnia w tej mierze może wiele zrobić włączając odpowiednie przedmioty i treści programowe mające na celu wykształcenie określonych umiejętności, m.in. umiejętność radzenia sobie ze stresem.

Przedstawiciele jednej z instytucji zajmującej się prognozowaniem rynków zbożowych zwracali uwagę, że powinna zmienić się organizacja studiów dziennych w kierunku stworzenia możliwości równoległej pracy, choćby na część etatu, bo to są działania, które od razu pozwalają mierzyć efekty kształcenia. Stosowne rozwiązania w formie np. indywidualnego toku studiów nie rozwiążą problemu, bowiem z tej formy korzysta niewielka liczba studentów.

Pracodawcy zwracali także uwagę na owocną współpracę z nauczycielami akademickimi ocenianej jednostki, występujących w charakterze doradców w ciałach i gremiach poszczególnych firm, zwłaszcza w ośrodkach doradztwa i studiów strategicznych. Przekłada się to korzystnie na procesy dydaktyczne, zwłaszcza w sferze określania efektów kształcenia ważnych z punktu widzenia rynku pracy, jak i samej realizacji procesu dydaktycznego.

W konkluzji należy stwierdzić, że najważniejsze postulaty, jakie można by było na podstawie tej dyskusji sformułować, jeśli chodzi o współpracę z interesariuszami rynku pracy są następujące:

- większy udział praktyków nie tylko przy formułowaniu efektów kształcenia i ocenie ich realizacji, ale także w samym procesie kształcenia;
- zwrócenie większej uwagi na bezpośrednie kształcenie praktyczne, co wymagałby pewnego przeformułowania dotychczasowej organizacji studiów w kierunku „wygospodarowania” czasu na równoległą, choćby częściową pracę zawodową;
- zwiększenie roli studentów i nauczycieli akademickich w rozwiązywaniu problemów praktyki gospodarczej i w doradztwie ekonomicznym.

W Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu istnieje Uczelniana (Rektorska) Komisja ds. Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym została powołana komisja ds. Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK). Na Wydziale istnieją również zespoły z poszczególnych jednostek odpowiedzialne za realizację najniższego poziomu działań zawartych w Księdze Jakości. W składzie żadnej z w/w komisji i zespołów nie ma doktoranta, w związku z tym doktoranci z formalnej strony nie uczestniczą w procesie doskonalenia jakości na Uczelni oraz Wydziale. Podczas rozmowy z doktorantami stwierdzono brak wiedzy w zakresie w/w systemu. Zarówno władze Uczelni i Wydziału nie wyszły do doktorantów z propozycją włączenia ich w skład zespołów i komisji, jak również sami doktoranci nie zainteresowali się istnieniem takiego zespołu oraz nie próbowali włączyć się w jego prace. Podczas spotkania z osobami odpowiedzialnymi za USZJK została przedstawiona prośba o włączenie doktoranta do w/w komisji, jak również na spotkaniu z doktorantami została ta sprawa zasygnalizowana. Doktoranci wyrazili chęć współpracy i włączenia się w system.

2.2).

Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu trudno uznać za w pełni kompleksowy. System ten ma podstawę działania w Uchwale Senatu nr 36/2004 z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Oceny Jakości Kształcenia, która określa cele i zasady funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w Uczelni, a także jego strukturę i zadania. Powołano też Rektorską Komisję Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, która co roku składa sprawozdanie z działalności w postaci rocznego raportu na posiedzeniu Senatu Uczelni, a Rada Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego powołała Wydziałową Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia, która co roku przedstawia Radzie Wydziału sprawozdanie ze swojej działalności.

System ma wiele narzędzi mogących skutecznie służyć doskonaleniu jakości kształcenia i niektóre z nich są efektywnie wdrażane na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym. O jakości kształcenia Wydział może wnioskować na podstawie przeprowadzanych ankiet studenckich i absolwenckich, hospitacji zajęć dydaktycznych (bardzo szeroko wdrożone) i okresowej oceny nauczycieli akademickich. System nie obejmuje jednak wszystkich form studiów prowadzonych na Wydziale. Obejmuje on wprawdzie zarówno studia I jak i II stopnia, ale nie obejmuje studiów III stopnia (doktoranckie) oraz studiów podyplomowych. Na tych formach studiów nie widać działania Systemu, nie przeprowadza się badania jakości kształcenia w formie ankiet studenckich i nie prowadzi się hospitacji zajęć dydaktycznych.

Uczelnia jest w trakcie opracowywania systemu weryfikacji efektów kształcenia i jest w fazie definiowania efektów kształcenia stosownie do Krajowych Ram Kwalifikacji. Prowadzone są prace związane z opisem programów studiów w języku efektów kształcenia na studiach I i II stopnia oraz na studiach III stopnia. Przygotowano projekty efektów kształcenia na poszczególnych formach studiów (także doktoranckich) z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, stosownie do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji.

Aktualnie na Wydziale stosuje się zróżnicowane metody dydaktyczne i sposoby oceny, dostosowane do typu zajęć oraz przyjętych celów dydaktycznych. Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się wielostopniowo: poprzez ocenę realizacji toku studiów, w którym określone są zasady zaliczania przedmiotów i zdawania egzaminów, dokumentację wyników nauczania w indeksie oraz w karcie okresowych osiągnięć studenta, egzaminy dyplomowe i ocenę pracy dyplomowej. W ocenie stopnia realizacji efektów kształcenia

przydatna jest także ocena jakości zajęć dydaktycznych za pośrednictwem ankiet studenckich i okresowe hospitacje zajęć, którym podlegają wszyscy nauczyciele akademicy.

W odniesieniu do udziału studentów w funkcjonowaniu uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia należy stwierdzić, że dotyczy on następujących obszarów: ewaluacja nauczycieli akademickich w ankietach studenckich, ankietyzacja absolwentów, ocena dziekanatów pod kątem zachowania właściwych procedur dotyczących obiegu informacji i prowadzenia dokumentacji studentów przez Rektorską Komisję Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, programów studiów i planów kształcenia.

Studenci uczestniczą w procesie ewaluacji nauczycieli akademickich poprzez wypełnienie formularzy ankiet. Nie uczestniczą natomiast w opracowywaniu wzoru arkusza ankiety, w ocenie jej wyników i w analizie skuteczności działań naprawczych. Pozytywnym byłoby włączenie przedstawicieli studentów do Rektorskiej Komisji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia, w których, jak już wcześniej wspomniano, zarówno studenci jak i doktoranci nie mają swoich przedstawicieli. Należy przy tym pamiętać o przygotowaniu merytorycznym przedstawicieli studentów i doktorantów do działania w tych gremiach, tak, by mogli oni w kompetentny sposób formułować swoje wnioski i propozycje.

Ponieważ studenci i doktoranci nie mają swoich przedstawicieli ani w Rektorskiej Komisji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia ani w Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia są oni praktycznie wyłączeni także z oceny dziekanatów, wyników ankiet studentów i absolwentów, oraz wyników hospitacji zajęć dydaktycznych. W tym kontekście studenci nie uczestniczą również w weryfikacji prowadzonych działań naprawczych jak również w doborze mechanizmów.

Poprzez udział w posiedzeniach Rad Programowych studenci uczestniczą w ocenie programów studiów i ich weryfikacji oraz wprowadzaniu zmian. Przedstawiciele studentów w tych gremiach są również traktowani jako osoby weryfikujące działania doskonalące programy studiów. Pozytywnym byłoby szersze badanie opinii studentów dotyczącej planów studiów. W tym kontekście należałoby wypracować system analizy otrzymywanych wyników oraz mechanizmy weryfikacji działań. Pozytywnie należy ocenić udział i aktywność studentów w posiedzeniach Rad Programowych dla poszczególnych kierunków studiów prowadzonych przez Wydział Przyrodniczo-Technologiczny. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem wizytującym podkreślili, iż byli dobrze przygotowani przez członków rad do posiedzeń, a ich głos był respektowany. Opinie studentów były brane pod uwagę zwłaszcza w przydzielaniu punktów ECTS poszczególnym modułom.

Rola interesariuszy zewnętrznych w ustalaniu i ocenie efektów kształcenia oraz dostosowania jakości kształcenia do potrzeb rynku pracy jest widoczna ale ma charakter niesformalizowany. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego nie wchodzi w skład Uczelnianej i Wydziałowej Komisji Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Brak jest też procedur dotyczących udziału pracodawców w procesie zapewniania jakości kształcenia. Wydział prowadzi jednak działania w zakresie współpracy z pracodawcami. Dotyczy to między innymi konsultacji przygotowywanych programów studiów. W ramach realizacji wytycznych do Krajowych Ram Kwalifikacji podjęto działania polegające na konsultacji programów studiów realizowanych na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z pracodawcami i innymi podmiotami do których trafiają absolwenci uczelni. W ramach tej współpracy przedstawiono podmiotom zewnętrznym programy kształcenia do konsultacji. Z informacji zebranych podczas wizytacji wynika, że w gremiach pracodawców konsultowano wszystkie proponowane przez jednostkę programy i efekty kształcenia. Np. na kierunku Ekonomia byli to przedstawiciele Wielkopolskiej Wytwórni Żywności PROFI, na kierunku Ogrodnictwo Caussade Nasiona Polska Sp. z o.o., na kierunku Ochrona środowiska - przedstawiciele Państwowej Inspekcji

Ochrony Środowiska. Zakładane efekty kształcenia oraz program kierunku Rolnictwo był opiniowany przez przedstawiciela Centrali Nasiennej Środa Śląska, na kierunku TRiL przez przedstawiciela Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Wdrożeniowego ARA, natomiast na kierunku Odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami przez przedstawiciela firmy WPO ALBA.

Wymienione i inne przedsiębiorstwa tworzą grupę podmiotów gospodarczych współpracujących z ocenianą jednostką. Z Raportu Samooceny, a także z rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału wynika, że sztandarową grupę współpracujących z ocenianą jednostką instytucji rynku pracy tworzy przynajmniej 15 przedsiębiorstw (po 2-3 firmy, które można przyporządkować odpowiedniemu kierunkowi).

W Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu za monitorowanie losów absolwentów odpowiada Uczelniane Biuro Karier. W uczelni stworzono procedury dotyczące monitorowania losów absolwentów i oceny efektów kształcenia na rynku pracy. Jest narzędzie badawcze w postaci Ankiety kariery zawodowej absolwenta oraz regulamin regulujący monitorowanie losów absolwentów, wprowadzony Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu nr 99/2011 z dnia 2 września 2011 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu monitorowania karier zawodowych absolwentów.

Z uregulowań tych wynika, że Biuro Karier UP we Wrocławiu winno monitorować losy wszystkich absolwentów Uczelni przy pomocy Ankiety kariery zawodowej absolwenta, wysyłanej pocztą elektroniczną lub tradycyjną. Zakłada się wykonanie badań ankietowych po 1, 3 i 5 latach od ukończenia studiów. Corocznie sporządzany jest raport z przeprowadzonego badania.

Elementem wspomagającym procedury monitorowania losów absolwentów jest działalność Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego. Stowarzyszenie dysponuje bazą danych o absolwentach, aktualizowaną na bieżąco. W czasie corocznych spotkań Stowarzyszenie przedstawia analizę zmian w zatrudnieniu absolwentów. Planowana jest ścisła współpraca Stowarzyszenia z Uczelnianym Biurem Karier w zakresie funkcjonowania systemu w obszarze badania losów absolwentów.

Biuro Karier ma również obowiązek gromadzenia informacji o zapotrzebowaniu pracodawców na specjalistów kształconych w Uczelni i przekazywanie ich absolwentom poszukującym pracy. Jednym z obszarów działalności Uczelnianego Biura Karier jest także organizowanie różnych form promocji i spotkań pracodawców i studentów ostatnich lat studiów w celu nawiązania kontaktów zawodowych (np.: giełdy pracy, prezentacje, preselekcje itp.) oraz współpraca z absolwentami UP we Wrocławiu.

Odnośnie *programów i planów studiów, ich monitorowania i aktualizacji* zespół wizytujący stwierdził, że **na Wydziale prowadzona jest bieżąca analiza planów i programów nauczania, a jej wyniki są podstawą do bieżących korekt programów kształcenia.** Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu prowadzi studia pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia oraz studia podyplomowe. Tworzenie, przekształcanie lub likwidacja określonego rodzaju i systemu studiów, z wyłączeniem studiów podyplomowych i kursów dokształcających, następuje na podstawie Uchwały Senatu, na wniosek Dziekana zaopiniowany przez Radę Wydziału. Zasady organizacji studiów określa Regulamin studiów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Na Wydziale monitorowaniem i aktualizacją programów i planów studiów zajmują się Rady Programowe powołane dla każdego kierunku studiów, w których uczestniczą także studenci. W Radach Programowych wydziału nie ma przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, ale jak już uprzednio wspomniano programy studiów konsultowane są z wybranymi podmiotami gospodarczymi. Wytyczne dla monitorowania i aktualizacji planów studiów zawarte są w uczelnianej Księdze Jakości (Proces PJ 8.1 Planowanie i organizacja

studiów, kursów). Programy i plany studiów winny być zgodne z wytycznymi Senatu (uchwała Senatu 82/2011 oraz 91/2011 w sprawie ustalenia wytycznych dla rad wydziałów do projektowania planów studiów i programów kształcenia zgodnie z wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacji w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu) oraz zgodne z zarządzeniem rektora nr 177/2011 w sprawie szczegółowych zasad projektowania, realizacji i oceny rezultatów planów studiów i programów kształcenia, zgodnie z wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego.

Metody oceny studentów i efektów kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu zostały jasno sformułowane. Zasady oceniania studentów i formy zaliczenia (egzamin, zaliczenie, obrona projektu) oraz warunki jakie musi spełnić student, przedstawione są w sylabusach poszczególnych przedmiotów, które udostępnione są w gablotach jednostek organizacyjnych prowadzących dany przedmiot. Warunki zaliczenia kursu, semestru, roku studiów określa Regulamin Studiów (z dnia 30 kwietnia 2010r). Zgodnie z Regulaminem Studiów, na Wydziale stosuje się standardową skalę ocen: niedostateczny (2.0), dostateczny (3.0), dostateczny plus (3.5), dobry (4.0), dobry plus (4.5), bardzo dobry (5.0). W przypadku uzyskania na egzaminie oceny niedostatecznej, student ma prawo do jednego terminu poprawkowego z każdego nie zdanego przedmiotu. Decyzja o niezdaniu przez studenta egzaminu poprawkowego nie może być podjęta wyłącznie na podstawie oceny pracy pisemnej. W przypadku kwestionowania prawidłowości przeprowadzenia egzaminu, student ma prawo wnioskowania o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego, który odbywa się przed komisją. Wszystkie rodzaje zajęć realizowane w ramach danego przedmiotu podlegają łącznemu zaliczeniu, które uwzględnia oceny z poszczególnych zajęć.

Egzamin dyplomowy po studiach I stopnia studiów może być pisemny lub ustny, a jego formę ustala Rada Wydziału. Odbywa się on przed komisją powołaną przez dziekana, w składzie: przewodniczący (dziekan lub wyznaczony przez dziekana nauczyciel akademicki) oraz co najmniej dwóch nauczycieli akademickich reprezentujących dyscypliny kierunkowe przewidziane w programie studiów. Końcowa ocena studiów obliczana jest jako suma 1/2 średniej oceny ze studiów, 1/4 oceny pracy dyplomowej i 1/4 oceny z egzaminu dyplomowego. Na dyplomie ukończenia studiów wpisywana jest ocena ze skali pięciostopniowej (dostateczny, dostateczny plus, dobry, dobry plus, bardzo dobry). Egzamin magisterski jest egzaminem ustnym. Obywa się przed komisją powołaną przez dziekana w składzie: przewodniczący – dziekan, opiekun i recenzent pracy. Skład komisji może być rozszerzony o specjalistów z przedmiotów kierunkowych oraz przedstawiciela pracodawców. Końcowa ocena studiów oraz ocena na dyplomie są ustalane analogicznie jak po pierwszym stopniu studiów.

Zasady oceniania doktorantów określa regulamin studiów doktoranckich (opracowany na potrzeby funkcjonowania studiów doktoranckich na Wydziale Przyrodniczo-technologicznym), Procedury oceniania doktorantów zostały opisane w Księdze Jakości Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu w Procesie PJ 8.4. pn. *Studia doktoranckie*. Doktoranci raz w semestrze są oceniani przez Kierownika Studiów Doktoranckich. Ocena dokonywana jest na podstawie złożonych indeksów oraz *Karty Oceny Doktoranta* (formalny dokument). W sprawozdaniu tym, obok metryczki znajdują się takie elementy jak: przebieg pracy naukowej; publikacje, w których przedstawione są wyniki pracy doktorskiej; referaty wygłoszone na seminariach; uczestnictwo w konferencjach, szkołach, itp. organizowanych w kraju i za granicą; staże krajowe i zagraniczne; ilość i rodzaj przeprowadzonych zajęć dydaktycznych, a także uczestnictwo w zajęciach objętych programem studiów doktoranckich. W karcie tej również przewidziana jest ocena doktoranta przygotowana przez opiekuna naukowego/promotora.

Narzędziem weryfikacji wiedzy osiągananej przez doktoranta, opisanym w Księdze Jakości są egzaminy i kolokwia. Aktualnie Wydział prowadzi prace nad nowym programem studiów, w którym uwzględniony zostanie opis efektów kształcenia na studiach doktoranckich. Na studiach doktoranckich nie ma jeszcze mechanizmów weryfikujących osiągnięte efekty, w zakresie przedmiotów, na które doktorant uczęszcza. Istnieją natomiast zapisy pozwalające na weryfikację stopnia zaawansowania pracy doktorskiej. Obok wymogu złożenia semestralnej *Karty oceny doktoranta* istnieje konieczność otwarcia przewodu doktorskiego do końca IV semestru studiów, z możliwością przesunięcia tego terminu o jeden semestr. Doktoranci, którzy uzyskali grant w ramach działalności statutowej uczelni, dodatkowo raz w roku składają sprawozdanie z realizowanego projektu, w którym uwzględniają postępy prowadzonych prac oraz ich koszty.

Zasady zaliczania przedmiotów na studiach podyplomowych „Studia menadżerskie dla inżynierów” – określa szczegółowy program i regulamin tych studiów. Terminy zaliczeń i egzaminów określa harmonogram studiów, a szczegółowy terminarz ustalany jest w porozumieniu ze słuchaczami studium. Stosowane są formy analogiczne jak dla studentów: egzamin pisemny (test), egzamin ustny, zaliczenie, zaliczenie projektu, obrona pracy końcowej.

Studenci Wydziału pozytywnie wypowiadają się o zasadach oceniania osiągnięć studentów. Ponieważ do tej pory nie wdrożono opisu efektów kształcenia, ocenie poddać można jedynie system weryfikacji wiedzy studentów. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem wizytującym potwierdzili, że podczas pierwszych zajęć informowani są o sposobie zaliczenia przedmiotu i o materiale objętym zaliczeniem. Zgodnie z Regulaminem studiów UP, formę zaliczenia przedmiotu ustala rada wydziału, a zajęć z języków obcych reguluje uchwała senatu.

*Odnośnie jakości kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia, w tym oceny dokonywanej przez studentów, doktorantów i słuchaczy, oraz realizowanej polityki kadrowej jednostki należy stwierdzić, że **Wydział spełnia wymagania w zakresie kadry dydaktycznej i zapewnia obsadę kadrową dla prowadzonych kierunków studiów.*** Analiza raportów z wizytacji programowych pozwala stwierdzić, że na ocenianych dotychczas kierunkach studiów (technika rolnicza i leśna, ogrodnictwo, ochrona środowiska, i rolnictwo), akredytowanych na Wydziale, spełnione są wymagania minimum kadrowego. Wydział posiada bardzo liczną kadrę naukowo-dydaktyczną, w szczególności w zakresie dyscyplin agronomii, inżynierii rolniczej i ogrodnictwa. Kadra ta reprezentuje szerokie spektrum specjalności naukowych, w większości adekwatnych do prowadzonych kierunków studiów. Umożliwia to prowadzenie zajęć na odpowiednim poziomie i zgodnie z treściami programowymi przedmiotów.

O jakości kadry dydaktycznej i poziomie dydaktyki Wydział może wnioskować na podstawie przeprowadzanych ankiet studenckich, hospitacji zajęć i okresowej oceny nauczycieli akademickich. Uczelniany System zapewnienia jakości kształcenia obejmuje ocenę pracy nauczycieli dokonywaną przez studentów w ankietach studenckich oraz ocenę pracy nauczycieli na podstawie wyniku hospitacji zajęć. Działania te reguluje Uchwała nr 112/2009 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 27 listopada 2009 r. Studenci dokonują oceny każdego przedmiotu i nauczyciela w formie ankiety elektronicznej, a ankietę oceniającą cały tok studiów wypełniają absolwenci.

Ocena zajęć dydaktycznych i nauczycieli akademickich przez studentów odbywa się po zakończeniu każdego semestru (zarządzenie nr 18/2010 z dnia 4 lutego 2010 r. Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu) na podstawie ankiet wypełnionych przez studentów metodą elektroniczną i obejmuje wszystkich prowadzących zajęcia w danym semestrze. Studenci otrzymują specjalne piloty, umożliwiające odpowiedź na wyświetlane

przez 30 sekund pytanie. W ankiecie nie ma miejsca niestety miejsca na dodatkowe uwagi opisowe. Konstrukcja arkusza ankiety budzi zastrzeżenia studentów. W ich ocenie ankieta nie pozwala na dokonanie rzetelnej oceny prowadzącego i treści przedmiotu. Brak jest w tym kontekście mechanizmów weryfikacji budowy kwestionariusza, co potwierdziło również spotkanie zespołu wizytującego z Rektorską Komisją Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Ankiety studenckie są podstawowym narzędziem oceny nauczycieli akademickich. Wyniki ankiety analizuje dziekan i przesyła je do kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych. Kierownicy zobowiązani są do szczegółowej analizy ocen swoich pracowników oraz przeprowadzenia indywidualnych rozmów z poszczególnymi nauczycielami w celu wyeliminowania niedociągnięć wskazanych przez studentów. Dostęp do wyników ankiet ma dziekan i osoby przez niego upoważnione. Wyniki ankiet są ogólnie analizowane przez Rektorską Komisję Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (tabelaryczne ujęcie liczby ocenianych zajęć, odsetek studentów biorących udział w ankiecie, odsetek ocen pozytywnych i negatywnych dla każdego z wydziałów, o ile w swoim wcześniejszym opracowaniu wydział ujął takie dane, a także krótki opis wyników, bez wyciągania wniosków). W analizie i wyciągnięciu wniosków z całą pewnością przydatne byłyby opisowe komentarze ankietowanych, na które obecna budowa arkusza ankiety nie pozwala.

W ocenie studentów dokonywana ocena ankietowa nie przynosi zadawalających rezultatów. Studenci nie widzą efektów płynących z wypełniania arkuszy, nie mają również wiedzy na temat wyników oceny. Studenci nie wyrazili się pozytywnie o obecnym systemie wypełniania ankiet, który daje ograniczony czas odpowiedzi na pytanie, brak możliwości powrotu do poprzedniego zagadnienia czy ewaluowanego dydaktyka. Studenci skrytykowali również brak możliwości wyrażenia własnej opinii w formie opisowej.

Ocena całego toku studiów i warunków kształcenia dokonywana jest na podstawie wyników ankiet absolwentów, wypełnianych po ukończeniu studiów, także w systemie komputerowym (zarządzenie nr 62/2008 z dnia 30 maja 2008 r. Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu). Absolwenci odpowiadają w ankiecie na 12 pytań, związanych z konstrukcją programów studiów, postawą nauczycieli, opieką nad pracami dyplomowymi, jakością pracy dziekanatu i inne. W przeciwieństwie do studentów, absolwenci mają możliwość wyrażania opinii w formie opisowej.

Doktoranci nie mają możliwości oceny pracowników, do których uczęszczają na zajęcia. Przedmioty, na które uczęszczają doktoranci, nie są też hospitowane, pomimo istnienia w Księdze Jakości procedur dotyczących hospitacji zajęć na studiach doktoranckich.

Doktoranci prowadzący zajęcia dydaktyczne są natomiast poddawani ankietowej ocenie studentów, analogicznie jak pozostała kadra akademicka. Mechanizmy weryfikacji zostały przewidziane w Uczelnianym Systemie Oceny Jakości Kształcenia oraz opisane w Księdze Jakości.

Zajęcia prowadzone przez doktorantów są hospitowane. Jednak mimo, że w Księdze Jakości przewidziano procedury weryfikacji tego procesu, w praktyce nie zawsze są one stosowane (np. karta z hospitacji). Z rozmów z doktorantami wynika, że nie dostają oni praktycznie informacji zwrotnej w sprawie oceny prowadzonych przez nich zajęć. Informację dostają jedynie w przypadku, gdy oceny ich zajęć są bardzo negatywne. Dostają wówczas informacje, od kierownika zakładu, bądź katedry, co powinni zmienić w swoich zajęciach. Tak jest zarówno w przypadku ankietyzacji, jak i hospitacji zajęć.

Hospitacje zajęć dydaktycznych są także elementem analizy jakości pracy kadry dydaktycznej. Uchwała nr 36/2004 Senatu UP z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Oceny Jakości Kształcenia mówi, że „hospitacją zajęć objęci są wszyscy nauczyciele akademicy” Z przedłożonych zespołowi wizytującemu Raportów

Rektorskiej Komisji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia z realizacji jakości kształcenia wynika jednak, że hospitacjom podlega tylko część nauczycieli akademickich. Jest to jednak część znacząca – w roku akademickim 2008/2009 hospitalowano 187 nauczycieli akademickich, w roku akademickim 2009/2010 189, a w roku akademickim 2010/2011 171 nauczycieli akademickich. Warto przy tym zauważyć, że akredytowany Wydział cechuje wyjątkowo duża aktywność hospitacyjna. Z raportów Rektorskiej Komisji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wynika, że około 75% wszystkich hospitacji uczelnianych z ostatnich trzech lat akademickich, przeprowadzono właśnie na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym. W roku akademickim 2008/2009 na tym Wydziale hospitalowano 122 nauczycieli akademickich (ze 187 na całej Uczelni), w roku akademickim 2009/2010 121 (ze 189 na całej Uczelni), a w roku akademickim 2010/2011 129 (ze 171 na całej Uczelni).

Narzędziem oceny nauczycieli akademickich jest również ocena okresowa, której podlegają wszyscy nauczyciel akademicki co cztery lata. Dotyczy ona osiągnięć badawczych, dydaktycznych i organizacyjnych. Adiunkci zatrudniani na tym stanowisku powyżej 8 lat podlegają takiej ocenie corocznie. Wyniki oceny okresowej wykorzystuje się jako narzędzie wspierania rozwoju i aktywności kadry naukowej. Stosowane są rozwiązania promujące wyróżniających się nauczycieli (zwiększenie wynagrodzenia za uzyskanie 1-3. miejsca w czteroletniej ocenie pracowników, a także za uzyskanie 1-3. miejsca w corocznym rankingu na największą liczbę punktów za publikacje naukowe, coroczna nagroda pieniężna za publikację o najwyższym IF).

Na Wydziale funkcjonuje rozwinięty system oceny pracy nauczycieli i prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych, który zawiera wystarczające narzędzia umożliwiające doskonalenie jakości pracy nauczycieli. Brak jest natomiast mechanizmów Systemu analizujących zgodność wykształcenia i wynikających z dorobku naukowego kwalifikacji nauczycieli z prowadzonymi przez nich przedmiotami.

Dobór kadry dydaktycznej na poszczególnych kierunkach studiów odbywa się w oparciu o kryterium dorobku naukowego oraz posiadanych stopni i tytułów naukowych z dyscyplin zgodnych z kierunkiem kształcenia. Zatrudnianie specjalistów spoza uczelni, niezbędnych do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na nowo otwieranych kierunkach studiów, opiera się na konkursach otwartych, zgodnie z §72 pkt 1 Statutu UP we Wrocławiu. Jednocześnie wspiera się podnoszenie kwalifikacji i zmianę profilu badawczego własnych pracowników, np. poprzez zdobywanie stopni i tytułów w innych jednostkach z zakresu dyscyplin ekonomia, biologia oraz budowa i eksploatacja maszyn.

Kadrę wspierającą proces dydaktyczny stanowią pracownicy biura praktyk, biura obsługi projektów unijnych, zakładów doświadczalnych oraz pracownicy laboratoriów, a warunki zatrudnienia określają kierownicy jednostek po uprzedniej akceptacji przez dziekana. Weryfikacja jakości kadry dydaktycznej Wydziału jest dokonywana na podstawie wyników corocznej ankiety studenckiej. Ocena wykonywana jest w ramach programu zapewnienia jakości kształcenia, którego zasady reguluje Uchwała nr 112/2009 Senatu UP we Wrocławiu. Na podstawie anonimowej, studenckiej ankiety Dziekan Wydziału podejmuje odpowiednie działania naprawcze i dyscyplinujące nauczyciela.

Oceny pracowników wspierających proces dydaktyczny dokonuje bezpośredni przełożony, czego wyrazem może być uzyskanie lub odebranie comiesięcznej premii motywacyjnej.

Ocena jakości kadry prowadzącej zajęcia dydaktyczne na studiach doktoranckich dokonywana jest w corocznym sprawozdaniu kierownika studiów doktoranckich. Głównym elementem oceny jest opinia wyrażana przez samorząd doktorantów oraz sugestie i uwagi przekazywane opiekunom i promotorom prac doktorskich.

Jakość kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na studiach podyplomowych jest weryfikowana na podstawie dorobku naukowego i kwalifikacji zawodowych (współpraca z podmiotami gospodarczymi, realizacja projektów wdrożeniowych, samodzielna działalność gospodarcza itp.), ale także poprzez ankietę ewaluacyjną wypełnianą przez absolwentów.

Odnosnie *poziomu działalności naukowej jednostki* należy stwierdzić, że poziom naukowy Wydziału jest wysoki i że ma on duży potencjał badawczy. W ostatniej kategoryzacji Wydział uzyskał kategorię B. Weryfikacja poziomu naukowego Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego opiera się na analizie corocznych sprawozdań Dziekana, prezentowanych na posiedzeniu Rady Wydziału, na początku każdego roku kalendarzowego. Sprawozdania te obejmują osiągnięcia naukowe pracowników w zakresie: - uzyskiwania stopni naukowych, aktywności publikacyjnej i patentowej, - organizacji konferencji naukowych i udziału w konferencjach naukowych, pozyskiwania i realizacji grantów i innych form aktywności naukowej. Rozwój badań naukowych stanowi ważny element Strategii Rozwoju Wydziału. W raporcie samooceny jak również w dokumentach załączonych podczas wizytacji nie przedstawiono jednak mechanizmów weryfikacji tematyki i poziomu prowadzonych badań naukowych w znaczeniu ich adekwatności do prowadzonych kierunków studiów I, II i III stopnia oraz studiów podyplomowych.

O wysokim poziomie działalności naukowej Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego świadczy znacząca liczba realizowanych projektów naukowych – jeden w ramach 7. Programu Ramowego, trzech w ramach innych programów Unii Europejskiej, 68 grantów MNiSW oraz NCN i 6 grantów rozwojowych. Wszystkie one są ściśle związane z profilem jednostki, a także z kierunkami kształcenia, a dotyczą głównie problematyki oddziaływań produkcji roślinnej na środowisko naturalne, nowych technologii produkcji rolniczej i ogrodniczej, odnawialnych źródeł energii, ekonomicznych aspektów produkcji rolniczej i polityki rolnej.

Dodatkowo, na Wydziale realizowane są projekty o charakterze edukacyjnym finansowane ze środków UE (kierunek Zarządzanie i inżynieria produkcji, dwukrotnie Ochrona środowiska jako kierunek zamawiany, kształcenie metodą e-lerningu na kierunku rolnictwo we współpracy z SGGW).

Realizacja umowy Bilateral Lupin Genetic Material Transfer Agreement z partnerem australijskim umożliwia podnoszenie kwalifikacji doktorantów oraz studentów II stopnia uczestniczących w realizacji badań nad adaptacją łubinu andyjskiego do warunków Polski. Także grant prowadzony w ramach 7. Programu Ramowego, “The role and functioning of the PTOX in stress tolerance in extremophile *Thellungiella halophila*” pozwala na zaangażowanie w niektórych zadaniach projektu studentów studiów II stopnia i bezpośredni kontakt z tematyką badawczą realizowaną przez renomowane europejskie uniwersytety i zespoły naukowe.

Wybrane zadania w projektach są podstawą do realizacji prac dyplomowych oraz są wykorzystywane w procesie dydaktycznym w ramach przedmiotów specjalnościowych i fakultatywnych.

Studenci studiów doktoranckich realizują szereg projektów badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych, a tematycznie związanych z obszarami kształcenia realizowanymi na Wydziale. Przykładowa tematyka dotyczy następujących zagadnień:

- właściwości zwietrzelin i gleb wytworzonych z wybranych skał zasadowych Dolnego Śląska,
- rozpuszczalność i fitoprzyswajalność arsenu w glebach zanieczyszczonych w perspektywie ich biologicznej rekultywacji,

- właściwości biologiczne i ekologiczne inwazyjnych chwastów z rodzaju rdestowiec (*Fallopia* spp.) w warunkach miejskich na przykładzie Wrocławia,
- identyfikacja genów odporności na mączniaka prawdziwego (*Blumeria graminis*) u żyta (*Secale cereale* L.),
- zdrowotność buraka cukrowego w uprawie konserwującej,
- wpływ nawożenia selenem na jego zawartość w nadziemnych częściach kukurydzy,
- ocena właściwości trakcyjnych układu koło-podłoże w aspekcie zdolności uciążowych ciągnika jako uniwersalnego źródła energii,
- ocena przydatności wybranych substratów pochodzenia rolniczego i przemysłowego do pozyskiwania biogazu na przykładzie wybranego powiatu rolniczego,
- wpływ wybranych czynników agrotechnicznych na plonowanie i wartość biologiczną cykorii liściowej typu radicchio (*Cichorium intybus* var. *foliosum* Bisch.).

Na stronach 39-43 Raportu Samooceny przedstawiono opis infrastruktury naukowo-dydaktycznej Wydziału, obejmujący pomieszczenia wraz z wyposażeniem i aparaturą, księgozbiór i inne elementy. Z opisu tego wynika, że **Infrastruktura bazy dydaktycznej i naukowej Wydziału jest dobra i umożliwia spełnianie zadań zarówno dydaktycznych, jak i naukowych.** W raporcie samooceny jak również podczas wizytacji **nie przedstawiono jednak mechanizmów Systemu Jakości Kształcenia, służących ocenie i monitorowaniu posiadanych zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej pod kątem jej przydatności do realizacji zadań dydaktycznych.**

W Uczelni nie ma usystematyzowanych mechanizmów oceny zasobów materialnych uczelni i jednostki przez studentów. Mając na uwadze zastrzeżenia studentów, zgłaszane do liczebności grup podczas zajęć laboratoryjnych, pozytywnym byłoby wprowadzenie systemowych metod badania stopnia adekwatności posiadanej infrastruktury dydaktycznej do powierzanych zadań dydaktycznych i naukowych.

Istotnym elementem wsparcia studentów są opiekunowie poszczególnych lat kierunków studiów. Studenci różnie wypowiadali się na temat opiekunów. W ich ocenie wiele zależy od tego kto jest opiekunem. Pozytywnym byłoby ujednoczenie zakresu obowiązków opiekuna roku, tak, by każdy rocznik miał możliwość uzyskania odpowiedniego wsparcia. Nie ma też systemowego narzędzia oceny zaangażowania opiekunów lat.

Wspieraniu przedsiębiorczości studenckiej ma służyć Biuro Karier. Biuro, po wcześniejszym zbadaniu potrzeb studentów, zorganizowało m.in. szkolenia z rachunkowości oraz z inteligencji finansowej. Zorganizowało również program BOSS, na który składały się cztery wykłady (m.in. kurs szybkiego czytania, skuteczne robienie notatek). Po zakończeniu programu 80 osób otrzymało certyfikat ukończenia takiego kursu.

Studenci nie wypowiadali się pozytywnie o działalności Biura, które w ich ocenie jest zbyt mało aktywne. W ocenie studentów brakuje szkoleń pozwalających na rozwinięcie kompetencji miękkich, takich jak: praca w zespole i komunikacja interpersonalna. Potrzebne w ich ocenie byłyby również zajęcia pozwalające na lepsze przygotowanie do wejścia na rynek pracy, jak chociażby pisanie CV, listu motywacyjnego czy umiejętność odpowiedniego przejścia rozmowy kwalifikacyjnej.

Obecne działania, zwłaszcza badanie potrzeb studentów przez Biuro należy ocenić jednoznacznie pozytywnie, choć w świetle opinii studentów należy rozbudować działalność Biura karier i prowadzić lepszą kampanię informacyjną o podejmowanych przedsięwzięciach.

Doktoranci mają zapewnioną pomoc merytoryczną, organizacyjną i finansową w przygotowaniu publikacji naukowych. Doktoranci otrzymują środki z dotacji MNiSW na prowadzenie badań naukowych, przygotowanie publikacji i udział w konferencjach naukowych.

Do dyspozycji studentów Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego jest szeroka i dobrze wyposażona baza naukowa oraz infrastruktura dydaktyczna, która umożliwia realizację badań i kształcenie na wszystkich poziomach studiów z uwzględnieniem dyscyplin naukowych, z zakresu których nadawane są stopnie naukowe. Ważne, naukowe i dydaktyczne, zaplecze Wydziału stanowią stacje i zakłady doświadczalne oraz laboratoria i pracownie. W placówkach tych studenci uczestniczą w eksperymentach związanych z produkcją rolniczą z zakresu upraw polowych, ogrodnictwa i sadownictwa oraz zdobywają wiedzę praktyczną. Obiekty te są wyposażone w specjalistyczny sprzęt do prowadzenia badań polowych. Utworzone w 2009 roku Centrum Odnawialnych Źródeł Energii, zlokalizowane w Instytucie Inżynierii Rolniczej, posiada laboratorium energii solarnej, wiatrowej i geotermalnej oraz laboratorium energetycznego wykorzystania biomasy, w ramach którego funkcjonują trzy pracownie: biogazu, przetwarzania i spalania biomasy, biopaliw ciekłych. W skład Centrum wchodzi także stacja badawcza energetyki wodnej w Samotworze, będąca w gestii Wydziału Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji. Zdecydowana większość zajęć audytoryjnych oraz laboratoryjnych odbywa się w nowoczesnych pomieszczeniach w obiektach wybudowanych w ostatnich kilku latach, a najważniejszym z nich jest Centrum Dydaktyczno-Naukowe.

Ponadto, proces dydaktyczny jest wspierany przez dostęp do bogatego księgozbioru Biblioteki Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Studenci i doktoranci mają możliwość korzystania z kilkunastu elektronicznych baz danych z nauk rolniczych i pokrewnych, za pomocą komputerów biblioteki oraz osobistych. Informacje o zbiorach Biblioteki są dostępne poprzez zintegrowany system biblioteczny ALEPH. W siedzibie Biblioteki dostępna jest również czytelnia czasopism bieżących.

Poza zapewnieniem poprawności procesu dydaktycznego studenci mogą liczyć na inne formy wsparcia, np. poprzez opiekunów lat, działanie samorządu, pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych oraz pełnomocnika ds. uzależnień, kuratora studenckiego ruchu naukowego itp. Opiekunowie poszczególnych lat są powoływani przez dziekana na podstawie regulaminu studiów obowiązującego w UP we Wrocławiu. Zadania opiekuna roku są określane przez dziekana w porozumieniu z wydziałowym samorządem studenckim. Studenci i doktoranci Wydziału byli założycielami i aktywnie uczestniczą w działalności Klubu Osób Niepełnosprawnych.

W zakresie porad psychologicznych i prawnych studenci mogą uzyskać pomoc poprzez aktywnie działający samorząd studencki. Organizowane są kursy i spotkania ze specjalistami przygotowującymi studentów mentalnie do wejścia na rynek pracy i funkcjonowanie w warunkach konkurencji. Działające na uczelni Biuro Karier, wspomagane przez Wrocławski Park Technologiczny i Inkubator Przedsiębiorczości, organizują różnego rodzaju szkolenia i warsztaty przygotowujące studentów do podjęcia działalności gospodarczej.

Studenci Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego mają także możliwość korzystania z szerokiego wachlarza pomocy materialnej. Szczegółowe zasady w tym względzie opisuje Regulamin będący załącznikiem do zarządzenia rektora nr 114/2011 z dnia 14 września 2011 roku. Większość chętnych do zamieszkania w domu studenckim uzyskuje miejsca. W roku 2011 domy studenckie Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu zostały uznane przez redakcję "Dlaczego" za najlepsze we Wrocławiu.

Informacje służące jakości kształcenia gromadzone są przez Centrum Technologii Informatycznej (ankiety studentów i absolwentów), Dział Organizacji Studiów (dokumenty i opinie na poziomie uczelnianym) oraz dziekanaty (dokumenty i opinie na poziomie wydziałowym, katedralnym i zakładowym). Część danych, takich jak ankiety absolwentów i studentów analizowane są dość ogólnie przez Rektorską Komisję Uczelnianego Systemu

Zapewniania Jakości Kształcenia. Analizowaniem danych zajmują się również Senat i Rady Wydziałów, wydziałowe odpowiedniki Rektorskiej Komisji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i rady programowe. Wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych opisywane są w arkuszu hospitacji w formie papierowej i przechowywane w dziekanacie. Z Informacji przedstawionych przez Wydział wynika, że dane z hospitacji wykorzystywane są w doskonaleniu procesu dydaktycznego i w okresowej ocenie nauczycieli akademickich oraz w procesie awansowania.

Większość informacji o pracy Wydziału dostępna jest na stronie internetowej Wydziału: <http://www.rol.up.wroc.pl/> oraz stronie Uniwersytetu: <http://www.up.wroc.pl/>. Na stronie internetowej Uczelni umieszczone są informacje przydatne i użyteczne dla studentów (programy studiów i plany zajęć, terminarze dotyczące organizacji roku akademickiego, bieżące informacje nt. wydarzeń na uczelni, itp.). Wydział Przyrodniczo-Technologiczny ma własną stronę internetową (www.wpt.up.wroc.pl) z działem informacji dotyczącym kształcenia (zakładka: Dydaktyka). Studenci pozytywnie wypowiedzieli się o systemie informacji nt. procesu dydaktycznego. Aktualne dane zamieszczane są na stronie internetowej Uczelni i Wydziału. Najważniejsze informacje zamieszczane są również na tablicach informacyjnych oraz są dostępne w dziekanacie. Umieszczanie tych danych wynika z zapisów Regulaminu Studiów UP.

W Księdze Jakości (Studia doktoranckie PJ 8.4.) zostały zapisane procedury związane z przekazaniem informacji między jednostkami organizacyjnymi Uczelni a doktorantami oraz innymi zainteresowanymi stronami. Dotyczy to między innymi przyznawania stypendiów doktoranckich, przyjmowania i realizacji próśb doktoranta, skarg i wniosków oraz prowadzenia dokumentacji, ale również korespondencji między doktorantem, jednostkami Uczelni oraz innymi zainteresowanymi.

Program studiów doktoranckich udostępniony jest na stronie internetowej Wydziału. Dokumenty dotyczące procesu doktoryzowania, jak również te odnoszące się do samych studiów doktoranckich także są umieszczone na stronie internetowej Wydziału oraz Uczelni, jak również wywieszane w ogólnodostępnej gablocie, choć doktoranci na spotkaniu wskazywali, że czasem dzieje się to z opóźnieniem.

Dostęp do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia oraz organizacji i procedurach toku studiów jest na Wydziale zapewniony. Dostępność tych informacji nie jest jednak śledzona i weryfikowana przez Uczelniany System Jakości Kształcenia.

Wydział nie wykształcił sformalizowanego systemu mającego na celu zapobieganie sytuacjom konfliktowym, negatywnie wpływającym na efekty kształcenia. Znaczna część działań, które umożliwiają zapobieganie i eliminacji zjawisk patologicznych nie ma charakteru formalnego, ale dzięki tradycyjnie przyjętym i stosowanym standardom postępowania sytuacje konfliktowe są rzadkością. W czasie wizytacji Wydział poinformował, że w przypadku prac dyplomowych stosowane jest postępowanie antyplagiatowe. Sprawdzenie prac dyplomowych polega na zidentyfikowaniu zapożyczeń poprzez wskazanie ewentualnych podobieństw w pracy poddawanej sprawdzeniu do tekstów znajdujących się w systemowej bazie danych i w Internecie.

Załącznik nr 5 Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Załącznik nr 6 Efektywność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w odniesieniu do obszarów wpływających na jakość kształcenia - wg badań jednostki

2.3).

Z rozmów z doktorantami wynika, że efektywność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia nie jest wysoka. Jednakże dotyczy to głównie ankietyzacji, w kwestii, np. oceny semestralnej doktorantów nie pojawiały się uwagi. Pomimo, że istnieją procedury oceny zajęć prowadzonych przez doktorantów, nie są one realizowane w praktyce. Doktoranci nie są informowani o wynikach ankietyzacji i hospitacji. Jedynym działaniem naprawczym jest rozmowa z doktorantem, którego zajęcia w ankietyzacji lub podczas hospitacji osiągnęły bardzo zły wynik. Doktoranci po rozmowie z kierownikiem katedry starają się zmienić program prowadzonych zajęć i stosują się do uwag. Z rozmowy z doktorantami wynika, że nie było przypadków podobnych hospitacji i innych restrykcji w związku z nieumiejętnym prowadzeniem zajęć.

W ocenie studentów dokonywana ocena nauczycieli akademickich za pomocą ankiet nie przynosi skutków. Studenci nie widzą efektów płynących z wypełniania arkuszy, nie mają również żadnej wiedzy na temat jej wyników. Studenci nie wyrazili się pozytywnie o obecnym systemie wypełniania ankiet, który daje ograniczony czas odpowiedzi na pytanie, brak możliwości powrotu do poprzedniego zagadnienia czy ewaluowanego dydaktyka. Studenci skrytykowali również brak możliwości wyrażenia własnej opinii co w świetle nieodpowiednio skonstruowanego arkusza pozwalałoby na wyrażenie zdania.

W kontekście powyższych stwierdzeń element wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia jakim jest ankieta należy uznać za nieodpowiednio wykorzystany

Studenci, którzy dokonują oceny kadry dydaktycznej oraz jakości prowadzonych przez nich zajęć ocenili ten element wewnętrznego zapewniania jakości kształcenia jako nieodpowiednio funkcjonujący. Obecni na spotkaniu nie widzą podejmowanych działań naprawczych.

Istnienie Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu wynika z Uchwały Senatu nr 36/2004 z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Oceny Jakości Kształcenia. Uchwała zawiera cele i procedury związane z jego wprowadzeniem na poziomie Uczelni oraz wydziałów. Struktura Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia jest wystarczająca i stwarza potencjalne możliwości zarządzania jakością kształcenia. Wpływ niektórych grup interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na decyzje podejmowane w zakresie zapewnienia jakości kształcenia jest jednak niewystarczający, co upośledza i funkcjonowanie Systemu. Doktoranci i studenci formalnie nie uczestniczą w pracach Rektorskiej i Wydziałowej Komisji Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Brak jest też procedur dotyczących udziału pracodawców w procesie zapewniania jakości kształcenia. Rola interesariuszy zewnętrznych w ustalaniu i ocenie efektów kształcenia oraz dostosowania jakości kształcenia do potrzeb rynku pracy jest jednak widoczna tyle, że ma charakter działań niesformalizowanych.

Mimo to niektóre elementy tego Systemu wdrożono na szeroką skalę np. elektroniczne ankiety studenckie obejmują wszystkie przedmioty i prowadzących je nauczycieli, na szeroką skalę prowadzona jest także hospitacja zajęć dydaktycznych. W Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu stworzono też procedury monitorowania losów absolwentów, wykorzystując jako narzędzie badawcze ankietę kariery zawodowej absolwenta, a jako element wspomagający także działalność Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego, które dysponuje bazą danych o absolwentach.

Efektywnie prowadzona jest także analiza planów i programów nauczania, a jej wyniki są podstawą do bieżących korekt programów kształcenia. W Radach Programowych Wydziału zajmujących się monitorowaniem i aktualizacją programów i planów studiów uczestniczą studenci. Nie ma w nich przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, ale programy studiów konsultowane są z wybranymi podmiotami gospodarczymi.

Wydział ma dobrze rozwinięty system oceny pracy nauczycieli i prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych, który zawiera wystarczające narzędzia umożliwiające doskonalenie jakości dydaktyki. Brak jest natomiast mechanizmów Systemu analizujących zgodność wykształcenia i kwalifikacji nauczycieli wynikających z dorobku naukowego, z prowadzonymi przez nich przedmiotami.

Do słabości Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia należy brak mechanizmów weryfikujących tematykę i poziom prowadzonych badań naukowych w znaczeniu ich adekwatności do prowadzonego kierunku studiów I, II i III stopnia oraz studiów podyplomowych. Nie ma też mechanizmów Systemu służących ocenie i monitorowaniu posiadanych zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej pod kątem jej przydatności do realizacji zadań dydaktycznych. System nie śledzi także dostępności do aktualnych i obiektywnie przedstawianych informacji, chociaż z danych zebranych podczas wizytacji wynika, że dostęp studentów i doktorantów do informacji na wizytowanym Wydziale jest dobry. Na Wydziale nie opracowano procedur rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia wdrażany w Uczelni i wizytowanej Jednostce nie obejmuje wszystkich form studiów prowadzonych na Wydziale. Obejmuje on wprawdzie zarówno studia I jak i II stopnia, ale nie obejmuje studiów III stopnia (doktoranckie) oraz studiów podyplomowych.

Z rozmów prowadzonych ze studentami i doktorantami Wydziału wynika, że efektywność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oceniają oni jako niezbyt wysoką. Obecni na spotkaniach nie czują podejmowanych działań naprawczych.

Nie przedstawiono sposobów monitorowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, częstotliwości i wyników przeglądów procedur, prawidłowości doboru metod i narzędzi przeprowadzania oceny danego czynnika w celu zwiększenia ich efektywności. W załączonej do raportu samooceny Księdze Jakości jest wprawdzie krótki rozdział poświęcony doskonaleniu Systemu (str 44 – „Ciągłe doskonalenie”) ale zawiera on jedynie hasła a nie procedury i mówi o możliwościach a nie o nakazaniu konkretnych działań.

Załącznik nr 7 Efektywność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w odniesieniu do obszarów wymagających działań korygujących, naprawczych lub doskonalących wskazanych podczas poprzedniej oceny instytucjonalnej dokonanej przez Polską Komisję Akredytacyjną

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

2.1) Struktura Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wynikająca z Uchwał Senatu i Rady Wydziału, wydanych zarządzeń Rektora Uczelni i Dziekana wizytowanej jednostki, powołanych komisji i zespołów jest wystarczająca i stwarza potencjalne możliwości zarządzania jakością kształcenia. Wpływ interesariuszy wewnętrznych na decyzje podejmowane w zakresie zapewnienia jakości kształcenia jest niewystarczający. Doktoranci i studenci formalnie zostali powołani na członków Komisji, ale nie uczestniczą w pracach w Rektorskiej i Wydziałowej Komisji Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Wpływ interesariuszy zewnętrznych na decyzje podejmowane w zakresie zapewnienia jakości kształcenia na poziomie Uczelnianego

oraz Wydziałowego Systemu Jakości Kształcenia jest niewielki i niewystarczający. Brak jest też procedur dotyczących udziału pracodawców w procesie zapewniania jakości kształcenia. Istnieje jednak niesformalizowana współpraca Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

2.2) System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia wdrożony (a w zasadzie wdrażany) w Uczelni i wizytowanej Jednostce nie jest systemem kompleksowym. System nie obejmuje wszystkich form studiów prowadzonych na Wydziale. Obejmuje on wprawdzie zarówno studia I jak i II stopnia, ale nie obejmuje studiów III stopnia (doktoranckie) oraz studiów podyplomowych. Uczelnia jest w trakcie opracowywania systemu weryfikacji efektów kształcenia i jest w fazie definiowania efektów kształcenia stosownie do Krajowych Ram Kwalifikacji. Aktualnie na Wydziale stosuje się zróżnicowane metody dydaktyczne i sposoby oceny, dostosowane do typu zajęć oraz przyjętych celów dydaktycznych. Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się wielostopniowo: poprzez zaliczenia, egzaminy, egzaminy dyplomowe i ocenę pracy dyplomowej, ocenę jakości zajęć dydaktycznych za pośrednictwem ankiet studenckich i okresowe hospitacje zajęć. Udział studentów w funkcjonowaniu uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia przejawia się głównie w wypełnianiu ankiet służących ewaluacji nauczycieli akademickich, ankietyzacji absolwentów i ocenie dziekanatów pod kątem zachowania właściwych procedur, dotyczących obiegu informacji i prowadzenia dokumentacji, a także w pracach Rad programowych, analizujących programy studiów i plany kształcenia.

Udział studentów w działaniu Systemu w zakresie większości tych obszarów jest jednak głównie bierny ponieważ studenci i doktoranci nie mają swoich przedstawicieli ani w Rektorskiej Komisji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia ani w Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia, są więc wyłączeni także z oceny dziekanatów, wyników ankiet studentów i absolwentów, oraz wyników hospitacji zajęć dydaktycznych. W tym kontekście studenci nie uczestniczą również w weryfikacji przeprowadzonych działań naprawczych jak również w doborze tych mechanizmów.

Rola interesariuszy zewnętrznych w ustalaniu i ocenie efektów kształcenia oraz dostosowania jakości kształcenia do potrzeb rynku pracy jest widoczna ale ma charakter działań niesformalizowanych wyraźnie zaznaczonymi procedurami uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia.

W Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu stworzono procedury monitorowania losów absolwentów. Jest narzędzie badawcze w postaci Ankiety kariery zawodowej absolwenta oraz regulamin regulujący monitorowanie losów absolwentów, a za monitorowanie losów absolwentów odpowiada Uczelniane Biuro Karier. Elementem wspomagającym procedury monitorowania losów absolwentów jest działalność Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego, które dysponuje bazą danych o absolwentach.

Na Wydziale prowadzona jest bieżąca analiza planów i programów nauczania, a jej wyniki są podstawą do bieżących korekt programów kształcenia. Monitorowaniem i aktualizacją programów i planów studiów zajmują się Rady Programowe powołane dla każdego kierunku studiów, w których uczestniczą także studenci. W Radach Programowych Wydziału nie ma przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, ale programy studiów konsultowane są z wybranymi podmiotami gospodarczymi.

Do czasu wizytacji w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu nie ukończono jeszcze prac nad opisem efektów kształcenia zgodnego z KRK. Stosowany dotychczas system weryfikacji wiedzy studentów oraz metody oceny studentów i efektów kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu zostały jasno sformułowane. Zasady

oceniań studentów i formy zaliczenia (egzamin, zaliczenie, obrona projektu) oraz warunki jakie musi spełnić student, przedstawione są w sylabusach przedmiotów i są udostępnione studentom. Student ma prawo wnioskowania o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego.

Ocenianie doktorantów objęte jest procedurami Systemu, które zostały opisane w Księdze Jakości Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Aktualnie narzędziem weryfikacji wiedzy osiągniętej przez doktoranta, opisanym w Księdze Jakości są egzaminy i kolokwia. Wydział prowadzi prace nad nowym programem studiów, uwzględniającym opis efektów kształcenia na studiach doktoranckich. Istnieją zapisy pozwalające na weryfikację stopnia zaawansowania pracy doktorskiej.

Zasady zaliczania przedmiotów na studiach podyplomowych są określone w programie i regulaminie tych studiów. Terminy zaliczeń i egzaminów określa harmonogram studiów, a szczegółowy terminarz ustalany jest w porozumieniu ze słuchaczami studium. Stosowane są formy analogiczne jak dla studentów: egzamin pisemny (test), egzamin ustny, zaliczenie, zaliczenie projektu, obrona pracy końcowej.

Wydział spełnia wymagania w zakresie kadry dydaktycznej i zapewnia obsadę kadrową dla prowadzonych kierunków studiów. Na Wydziale prowadzona jest ocena nauczycieli akademickich.

Na Wydziale funkcjonuje rozwinięty system oceny pracy nauczycieli, prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych, który zawiera wystarczające narzędzia umożliwiające doskonalenie jakości pracy nauczycieli. Brak jest natomiast mechanizmów Systemu analizujących zgodność wykształcenia i wynikających z dorobku naukowego kwalifikacji nauczycieli, z prowadzonymi przez nich przedmiotami.

Poziom naukowy Wydziału jest wysoki i ma on duży potencjał badawczy. W ostatniej kategoryzacji Wydział uzyskał kategorię B. Rozwój badań naukowych stanowi ważny element Strategii Rozwoju Wydziału. Nie przedstawiono jednak mechanizmów Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia, weryfikujących tematykę i poziom prowadzonych badań naukowych w znaczeniu ich adekwatności do prowadzonego kierunku studiów I, II i III stopnia oraz studiów podyplomowych.

Infrastruktura bazy dydaktycznej i naukowej Wydziału jest dobra i umożliwia spełnianie zadań zarówno dydaktycznych, jak i naukowych. Nie przedstawiono jednak mechanizmów Systemu Jakości Kształcenia służących ocenie i monitorowaniu posiadanych zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej pod kątem jej przydatności do realizacji zadań dydaktycznych.

Zapewniony jest dostęp do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia oraz organizacji i procedurach toku studiów. Dostępność tych informacji nie jest jednak śledzona i weryfikowana przez Uczelniany System Jakości Kształcenia.

Na Wydziale nie opracowano procedur rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Dobra atmosfera dominująca w jednostce i tradycyjnie stosowane standardy postępowania akademickiego skutecznie jednak zapobiegają powstawaniu sytuacji konfliktowych.

2.3) Efektywność Wewnętrznego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na wizytowanym Wydziale ogranicza niewielki udział grup interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (studenci, doktoranci, przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego) w decyzjach podejmowanych w zakresie zapewnienia jakości kształcenia.

Niektóre elementy Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia na wizytowanym Wydziale wdrożono na szeroką skalę np. elektroniczne ankiety studenckie, które obejmują wszystkie przedmioty i prowadzących je nauczycieli. Na

szeroką skalę prowadzona jest także hospitacja zajęć dydaktycznych. W Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu stworzono też procedury monitorowania losów absolwentów, wykorzystując jako narzędzie badawcze ankietę kariery zawodowej absolwenta. Efektywnie prowadzona jest także analiza planów i programów nauczania. Wydział ma dobrze rozwinięty system oceny pracy nauczycieli i prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych, który zawiera wystarczające narzędzia umożliwiające doskonalenie jakości dydaktyki.

Do słabości Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia należy: brak mechanizmów weryfikujących tematykę i poziom prowadzonych badań naukowych w znaczeniu ich adekwatności do prowadzonego kierunku studiów I, II i III stopnia oraz studiów podyplomowych; brak mechanizmów Systemu służących ocenie i monitorowaniu posiadanych zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej pod kątem jej przydatności do realizacji zadań dydaktycznych. System nie śledzi dostępności do aktualnych i obiektywnie przedstawianych informacji i nie ma procedur rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

Kryterium 3. Cele i efekty kształcenia na oferowanych studiach doktoranckich oraz podyplomowych, a także system weryfikujący i potwierdzający ich osiągnięcie

Aktualne procedury związane z tworzeniem studiów doktoranckich określa Regulamin Stacjonarnych Studiów Doktoranckich uchwalony przez Senat Uchwałą Nr 9/2012 z dnia 24 lutego 2012 r. (zmieniająca dotychczas obowiązujący Regulamin Studiów Doktoranckich z dnia 30 czerwca 2006 r.). Studia doktoranckie tworzy Rektor na wniosek Rady Wydziału. Zarządzeniem Nr 34/94 Rektora z dnia 18 lipca 1994 r. utworzono studia doktoranckie z zakresu agronomii i inżynierii rolniczej.

Brak jest natomiast zarządzenia Rektora oraz wniosku Rady Wydziału w sprawie utworzenia studiów doktoranckich w zakresie „ogrodnictwa”, które funkcjonują na Wydziale od roku 2007.

Rada Wydziału na posiedzeniach zatwierdziła programy studiów doktoranckich. Procedury w tym zakresie nie zostały w pełni zachowane. Są więc nie w pełni kompletne.

Dokumentacja potwierdzająca uzyskanie efektów kształcenia prowadzona jest w sposób właściwy.

3.1)

Studia doktoranckie na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym prowadzone są w trzech dyscyplinach naukowych (ogrodnictwo, inżynieria rolnicza i agronomia), jako trzy niezależne studia, jednakże program studiów został przygotowany i zatwierdzony przez Radę Wydziału jeden, wspólny dla wszystkich specjalności.

Plan/rozkład zajęć jest rozpisany szczegółowo na 4 lata studiów i obok przedmiotów na które doktoranci uczęszczają została w nim uwzględniona obowiązkowa praca własna doktoranta w jednostce, w konkretnych godzinach danego dnia. Plan ten jest przygotowany dla każdego semestru i przewiduje obowiązek przebywania doktoranta na uczelni codziennie (od poniedziałku do piątku) w godzinach 9-15. W tym czasie doktoranci powinni prowadzić swoje badania naukowe, pracować na rzecz katedry, uczęszczać na zajęcia zaplanowane w programie studiów. Doktoranci podczas spotkania wykazywali duże niezadowolenie z tego rozwiązania, brak spójności w przestrzeganiu tego planu w poszczególnych katedrach oraz sugerowali odstępianie od tak wiążących zapisów. Podczas rozmów wyraźnie padało przekonanie, że bywają sytuacje w których efektywność pracy doktoranta jest dużo większa, gdy pracują np. w domu, aniżeli w pomieszczeniu znajdującym się na Wydziale, gdzie nie

zawsze warunki socjalne sprzyjają pracy twórczej. Sugeruje się przekształcenie programu studiów w stronę fakultatywnych zajęć oraz zmianę sztywnych planów studiów na bardziej zindywidualizowane.

Władze Wydziału przygotowały nowy program studiów w oparciu o Krajowe Ramy Kwalifikacji, w języku efektów kształcenia, uwzględniający punkty ECTS. Jednakże nie został jeszcze przyjęty przez Radę Wydziału, w opinii Władz Wydziału, z uwagi na brak szczegółowych wytycznych ze strony Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Natomiast Regulamin Studiów Doktoranckich w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu, przyjęty w lutym 2012 r., zgodny z ustawą *Prawo o szkolnictwie wyższym* oraz *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach*, obliguje Wydział do przygotowania i zatwierdzenia takiego programu studiów. Na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym projekt dokumentów zawierający efekty kształcenia i obszary kształcenia został przygotowany, oddzielne dla każdej specjalności.

Wydział prowadzi studia doktoranckie w 3 dyscyplinach naukowych z dziedziny nauk rolniczych: agronomia, ogrodnictwo, inżynieria rolnicza. Są to dyscypliny znacząco zróżnicowane w zakresie podstaw teoretycznych oraz tematyki i działalności badawczej. Doktoranci wszystkich dyscyplin realizują wspólny program kształcenia, który umożliwia jedynie niewielkie zróżnicowanie realizacji zainteresowań i badawczych potrzeb wynikających ze zróżnicowania dyscyplin naukowych. Zróżnicowanie programu ogranicza się do przedmiotów: doświadczalnictwo rolnicze (agronomia i ogrodnictwo) oraz techniki pomiarowe (inżynieria rolnicza). Program przewiduje jeden przedmiot fakultatywny (zgodnie z regulaminem może być realizowany także na innych wydziałach lub uczelniach). W programie brak jest przedmiotów stwarzających możliwość uzyskania zaawansowanej wiedzy dotyczącej najnowszych osiągnięć nauki w obszarach prowadzonych przez doktorantów badań. Pewną możliwość uzyskania tej wiedzy mogą dawać tzw. zajęcia specjalistyczne w jednostkach do których przyporządkowani są doktoranci. Jednakże nie mają one formy zajęć zorganizowanych jak pozostałe przedmioty wykazane w programie studiów doktoranckich. Aktualnie trwają na Wydziale prace nad modyfikacją kształcenia doktorantów. Przygotowano projekt efektów kształcenia z uwzględnieniem zróżnicowania dyscyplin naukowych w których prowadzone są studia doktoranckie. Opisy kwalifikacji doktorantów w poszczególnych dyscyplinach ujmują ich zróżnicowanie, jednakże to zróżnicowanie kwalifikacji nie zostało dostatecznie wystarczająco odzwierciedlone w proponowanych nowych programach studiów doktoranckich. Podobnie jak w programach dotychczasowych, brak jest przedmiotów stwarzających możliwość uzyskania zaawansowanej wiedzy dotyczącej najnowszych osiągnięć nauki w obszarach prowadzonych przez doktorantów badań.

Doktoranci mogą także wykonywać prace doktorskie w zakresie innych dziedzin nauki i dyscyplin niż te w których realizowane są studia doktoranckie na Wydziale. Jest to rozwiązanie poprawne, gdyż na Wydziale prowadzone są liczne i bardzo rozbieżne w zakresie merytorycznym kierunki kształcenia. Nowe kierunki, np. *odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami*, wymagają bowiem kadry dydaktycznej z zakresu innych dyscyplin naukowych.

Program studiów doktoranckich uwzględnia zajęcia o charakterze obligatoryjnym oraz fakultatywnym. Przedmioty, na których doktoranci zdobywają wiedzę dotyczącą najnowszych osiągnięć w dziedzinie nauki i obszarze prowadzonych badań, prowadzone są w każdym semestrze studiów. Program jest sztywny i nie przewiduje np. realizacji zajęć w krótszym czasie. Zajęcia obligatoryjne przewidziane są jednakowe dla wszystkich specjalności. Doktoranci podczas spotkania wyrazili niezadowolenie z części przedmiotów

oraz konieczności uczęszczania na zajęcia nie związane z ich dyscypliną naukową oraz zainteresowaniami, jako przykład wskazywali np. przedmiot pn. *Problemy współczesnego rolnictwa i ogrodnictwa*. Wskazywali, że w ramach przedmiotu fakultatywnego mogą dowolnie korzystać z oferty, nawet w innej jednostce lub na innej uczelni, co bardzo sobie chwalili. Niestety ilość takich zajęć uznali za niewystarczającą.

W programie studiów doktoranckich realizuje się przedmioty z zakresu metodyki i metodologii badań, uwzględniające specyfikę dyscyplin naukowych. Cennym uzupełnieniem ramowego programu Studium doktoranckiego są w tym zakresie specjalistyczne zajęcia w jednostkach organizacyjnych. Dają one możliwości uszczegółowienia wiedzy z zakresu metodyki badań z uwzględnieniem wykorzystywanej aparatury badawczej i szczegółowych standardów specjalistycznych.

Program studiów doktoranckich uwzględnia obligatoryjne zajęcia z *Metodologii badań naukowych*, podczas których nabywają umiejętności potrzebne do prowadzenia samodzielnych badań naukowych. Uczestnicy pozytywnie wyrażali się o tym kursie i wyrażali zadowolenie z ich treści i zdobytych umiejętności. Obok zajęć z metodyki badań naukowych doktoranci uczęszczają na zajęcia z *Technik komputerowych w pracy naukowej*. Program studiów przewiduje również przedmiot pn. *Wdrażanie wyników badań do praktyki*, na którym doktoranci nabywają umiejętności z zakresu komercjalizacji wyników badań naukowych, transferu technologii. Dzięki tym zajęciom doktoranci potrafią zidentyfikować źródła finansowania wejścia na rynek nowej technologii lub komercyjnego wykorzystania wyników prac badawczych.

Program studiów doktoranckich przewiduje zajęcia z *Pozyskiwania środków finansowych na badania*, podczas których doktoranci nabywają umiejętność pisania wniosków i aplikowania o granty naukowe, zarówno z Narodowego Centrum Nauki, jak i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, ale także z innych źródeł.

Uczestnicy studiów doktoranckich na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym w każdym semestrze uczestniczą w *Seminarium doktoranckim*, podczas którego prezentują aktualny stan zaawansowania swojej pracy naukowej oraz pracują nad założeniami rozprawy doktorskiej. Każdy doktorant ma obowiązek wystąpienia z prezentacją na takim seminarium przynajmniej raz w roku. Doktoranci uważają te zajęcia za rozwijające umiejętności autoprezentacji.

Program studiów doktoranckich zawiera kilka przedmiotów w których przekazywana jest wiedza i informacje z zakresu kompetencji społecznych związanych z działalnością naukowo badawczą. Wskazać tu należy przedmioty: pedagogika i metodyka nauczania, wdrażanie wyników badań do praktyki, problemy współczesnego rolnictwa i ogrodnictwa. Ważnym elementem w tym zakresie są także seminaria doktoranckie, na których omawiane są wybrane zagadnienia z tego zakresu.

Doktoranci wskazywali również na zbyt małą liczbę godzin języka angielskiego. Obecnie mają możliwość uczestniczenia jedynie w 30h zajęć na przedostatnim semestrze studiów. W intencji władz wydziału zajęcia z języka na 7 semestrze mają przygotować doktoranta do egzaminu doktorskiego, natomiast doktorantom taka liczba godzin nie wystarcza i wskazują potrzebę rozwijania kompetencji językowych.

Kompetencje społeczne z zakresu społecznej roli uczonego doktoranci zdobywają na przedmiotach, na których poruszane są aspekty etyczne prowadzenia badań, np. *Metodologia, Problemy współczesnego rolnictwa i ogrodnictwa etc.* jak również podczas *Seminarium doktoranckiego* oraz codziennej pracy z opiekunami naukowymi, promotorami i profesorami. Doktoranci na Wydziale mają możliwość uczestnictwa raz w roku w warsztatach dotyczących komunikacji, jako niezbędnego narzędzia dla naukowca, prowadzonych przez

doświadczonego profesora, praktyka z tego zakresu. Na zajęciach doktoranci przygotowują prezentację i konspekt swoich badań przed warsztatami i po warsztatach, dzięki czemu powstają ulepszone prezentacje.

Program przewiduje jedynie jeden przedmiot fakultatywny i w bardzo małym wymiarze godzinowym (15godzin). Z uwagi na znaczące zróżnicowanie dyscyplin naukowych a także zróżnicowanie specjalności w ramach tych dyscyplin takie rozwiązanie budzi poważne zastrzeżenia. W nowym programie powinny być rozszerzone możliwości kształcenia w ramach przedmiotów fakultatywnych.

Uczestnicy studiów III stopnia na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym obowiązkowo uczestniczą w zajęciach z *Pedagogiki i metodyki nauczania*, które przygotowują ich do prowadzenia zajęć ze studentami. Dopiero po ukończeniu tego kursu mogą samodzielnie prowadzić zajęcia ze studentami. Zajęcia te są realizowane na poziomie centralnym na Uczelni. Doktoranci wyrazili w rozmowie ogólne zadowolenie z tych kursów.

Zdecydowana większość doktorantów realizuje swoje badania w ramach projektów badawczych prowadzonych przez instytuty lub grantów promotorskich. Mają zapewnione możliwości korzystania z aparatury badawczej znajdującej się w macierzystej jednostce organizacyjnej lub z aparatury innych jednostek wydziałowych i uczelnianych. W uzasadnionych przypadkach mogą korzystać również z aparatury w jednostkach poza uczelnią.

Doktoranci na spotkaniu przedstawili pogląd, że w ponad połowie katedr i zakładów są angażowani do pracy w zespołach badawczych. Wydział w pełni wspiera (pomoc merytoryczna i finansowa) wszelkie działania mające na celu umożliwienie doktorantom realizowania prac badawczych i naukowych.

Doktoranci mają zapewnioną pomoc merytoryczną, organizacyjną i finansową w przygotowaniu publikacji naukowych. Doktoranci otrzymują środki z dotacji MNiSW na prowadzenie badań naukowych, przygotowanie publikacji i udział w konferencjach naukowych. Doktoranci mogą uzyskać dofinansowanie tłumaczenia publikacji na języki obce.

Doktoranci w rozmowie wskazali, że Wydział wspiera organizacyjnie i finansowo możliwość przygotowywania publikacji naukowej, szczególnie na liście filadelfijskiej. Doktorant przygotowujący artykuł dostaje pomoc merytoryczną i finansową zarówno od kierownictwa wydziału, zakładu jak również od pracowników naukowych w celu dopracowania swojej publikacji. A także jest wpierany poprzez udostępnienie możliwości samego umieszczenia artykułu w monografii czy czasopiśmie.

Wydział posiada bardzo liczną kadrę naukowo-dydaktyczną, w szczególności w zakresie dyscyplin agronomia i ogrodnictwo. Reprezentuje ona różne specjalności, co pozwala dokonywanie doboru opiekunów naukowych adekwatnie do zainteresowań badawczych doktorantów. Umożliwia to także prowadzenie zajęć z doktorantami na odpowiednim poziomie i zgodnie z wymaganiami merytorycznymi. Wprowadzenie sugerowanych wyżej zmian do programu kształcenia doktorantów, z uwagi na wysokie i zróżnicowane kwalifikacji kadry naukowej Wydziału, nie będzie nastrożać trudności. Doktoranci w rozmowie wyrazili zgodność kwalifikacji naukowych opiekunów naukowych/promotorów z tematyką swoich badań naukowych i rozpraw doktorskich, a także zgodność kwalifikacji profesorów prowadzących zajęcia doktorantów, z tematyką tych zajęć.

3.2)

Aktualne procedury związane z tworzeniem studiów podyplomowych określa Uchwała Nr /2012 Senatu z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie uchwalenia Regulamin studiów podyplomowych w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu (zmieniająca dotychczas obowiązujący Regulamin studiów podyplomowych z dnia 22 grudnia 2006 r.). Zgodnie z treścią tego regulaminu studia podyplomowe tworzy i przekształca Rektor na wniosek Rady Wydziału. Aktualnie funkcjonują w roku akademickim 2011/2012 tylko jedno studia podyplomowe pn. „*Studia menedżerskie dla inżynierów* – uruchomione decyzją Rektora z dnia 12 lipca 2011 r.;

Procedury w zakresie powołania studiów podyplomowych zostały zachowane. Są kompletne i spójne. Dokumentacja potwierdzająca uzyskanie efektów kształcenia prowadzona jest w sposób właściwy.

Na ocenianym Wydziale zrealizowano 4 edycje studiów podyplomowych „Zarządzanie projektami europejskimi – pozyskiwanie środków finansowych na rozwój małych miast i obszarów wiejskich” w trakcie których świadectwo ukończenia studiów otrzymało 71 osób. Obecnie na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym prowadzone są dwu-semestralne studia podyplomowe „Studia menedżerskie dla inżynierów” – liczba słuchaczy 9. Choć studia podyplomowe powstają dzięki aktywności nauczycieli akademickich, to ich program został opracowany we współpracy wykładowców z potencjalnymi słuchaczami oraz przedsiębiorcami przy wykorzystaniu „Ankiety badającej potrzeby szkoleniowe” opracowanej przez Centrum Kształcenia Ustawicznego jednostkę organizacyjną UP we Wrocławiu.

Celem studiów podyplomowych było m.in. zdobycie przez absolwentów wiedzy pozwalającej na sprawne posługiwanie się współczesnymi narzędziami ekonomicznymi i finansowymi, przygotowanie do samodzielnego uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Z rozmowy z osobą odpowiedzialną za prowadzenie studiów podyplomowych (zastępca kierownika studiów) wynika również, że Uczelnia ankietuje absolwentów studiów podyplomowych, pytając o przydatność nabytej wiedzy i umiejętności w praktyce zawodowej.

Aktualnie na Wydziale prowadzone są studia podyplomowe „*Studia menadżerskie dla inżynierów*”. Ich celem jest przygotowanie słuchaczy do samodzielnego zarządzania firmą.

W programie studium omawiane są następujące zagadnienia:

- ekonomia menadżerska,
- podstawy makroekonomi,
- prawo gospodarcze,
- rachunkowość dla inżynierów,
- zarządzanie przedsiębiorstwem,
- rachunkowość zarządcza i controlling dla inżynierów,
- strategie finansowania przedsiębiorstwa,
- analiza finansowa dla inżynierów,
- elementy marketingu dla inżynierów,
- zarządzanie zasobami ludzkim,
- prowadzenie negocjacji w biznesie,
- gry biznesowe,

Program można ocenić jako bardzo interesujący, obejmujący ważną problematykę i dobrze przygotowany. Przewiduje 160 godzin zajęć i jest realizowany w formie zjazdów (10 zjazdów). Program umożliwia realizację założonego celu i efektów kształcenia.

Program realizują pracownicy wydziału (specjaliści z zakresu nauk ekonomicznych), nauczyciele z innych uczelni wrocławskich (Uniwersytet Ekonomiczny, Wyższa Szkoła Bankowa) oraz prawnicy z kancelarii adwokackiej. Wykładowcy posiadają dorobek naukowy lub bardzo duże doświadczenie praktyczne w zakresie wykładanej tematyki. Taki dobór kadry dydaktycznej jest trafny, gdyż zapewnia przekazywanie słuchaczom zarówno wiedzy teoretycznej jak wiedzy praktycznej.

Wśród kadry akademickiej prowadzącej zajęcia na studiach podyplomowych znajdują się osoby łączące doświadczenie dydaktyczne z praktyką gospodarczą. Są to w przeważającej większości doktorzy nauk ekonomicznych, prowadzący zajęcia na uczelniach a jednocześnie współpracujący z jednostkami gospodarczymi regionu (np. Wrocławską Agencją Rozwoju Regionalnego, międzynarodową firmą konsultingową ECORYS Polska) lub też prowadzący własne firmy (np. firmę szkoleniowo-doradczą, usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych). Wśród wykładowców znajduje się prawnik specjalizujący się w prawie administracyjnym i gospodarczym posiadający własną kancelarię adwokacką.

Biorąc powyższe pod uwagę wydaje się, że dla uzyskania zakładanych efektów kształcenia i zapewnienia właściwej jakości kształcenia dobór osób realizujących zajęcia dydaktyczne na studiach podyplomowych jest właściwy.

Inicjatorem uruchomienia studiów podyplomowych o takim profilu byli pracownicy Wydziału, zainspirowani wynikami ankiet absolwentów oraz sugestiami ze strony pracodawców. Program studium podyplomowego konsultowano z pracodawcami pod kątem uzyskania najlepszej zbieżności z potrzebami rynku pracy i propozycjami merytorycznymi zainteresowanych studiami.

Studia podyplomowe prowadzone są przy współpracy uczelnianego Centrum Szkolenia Ustawicznego. Ta jednostka systematycznie monitoruje potrzeby rynku pracy i jest w stałych kontaktach z pracodawcami i absolwentami Uczelni. Uzyskiwane tą drogą informacje są podstawą inicjatyw uruchamiania studiów podyplomowych.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przebiega wielopoziomowo poprzez Stowarzyszenie Absolwentów, poprzez Biuro Praktyk ale także poprzez prowadzenie prac wdrożeniowych i badawczych dla praktyki gospodarczej. Nowe kontakty są często nawiązywane poprzez Wydziałowe Biuro Praktyk, które szukając ofert do realizowania praktyk dla studentów zwraca się do wielu pracodawców, których działalność jest związana z profilem studiów. Kontakty te są okresowo odnawiane i przekładają się w dalszej perspektywie na głębszą współpracę w zakresie dydaktyki i w obszarze badań naukowych. Władze wizytowanego Wydziału w rozmowach z członkami Zespołu oceniającego podkreślały, że programy praktyk konstruowane są we współpracy z pracodawcami, po to aby, z jednej strony, określić wymaganą wiedzę i umiejętności potrzebne dla realizacji zadań podczas praktyki, z drugiej, wyniki praktyki określają uzyskane przez Wydział efekty kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności.

Na styku praktyki i nauki powstaje także wiele wspólnie realizowanych tematów badawczych np: KGHM Polska Miedź SA Zakład Hydrotechniczny - *Dokumentacja zawartości metali ciężkich w glebach w rejonie składowiska Żelazny Most ze szczególnym uwzględnieniem wsi Tarnówek*; MRiRW - *Identyfikacja źródeł genetycznej odporności na mączniaka i rdzę w kolekcji linii rodów i odmian żyta*; Henkel Polska sp. z o.o. w Warszawie - *Badanie podatności silikonu CS 25 na porastanie przez grzyby*.

Praktykowaną formą angażowania interesariuszy zewnętrznych jest też sponsoring ważnych dla Wydziału uroczystości (jubileusz Wydziału, konferencje itp), a także współfinansowanie wyposażenia laboratoriów badawczych i dydaktycznych. Uczestniczą oni także jako wykładowcy i uczestnicy w seminariach z cyklu „Nauka praktyce” skierowanych do producentów rolnych.

Doktoranci w ostatnich latach uczestniczyli w przygotowywaniu programów studiów, nie zawsze jednak mieli wpływ na zawartość merytoryczną i listę przedmiotów. Jednakże znając realia finansowe jednostki, doktoranci określili osiągnięty konsensus w sprawie programu studiów jako wystarczający.

Na Wydziale jest przygotowywany nowy program studiów i doktoranci nie uczestniczyli do tej pory w pracach nad nim, pomimo istnienia zespołu opracowującego w/w dokumenty, nie zostali do niego dołączeni. Zaleca się dołączenie doktorantów, jako interesariuszy wewnętrznych do prac nad programami studiów. Na Wydziale nie opracowano systemu weryfikującego ocenę stopnia zakładanych celów i efektów kształcenia na studiach doktoranckich, ze względu na to że sam program opisany językiem efektów kształcenia, nie został jeszcze przygotowany.

3.4).

Wydział opracował przejrzyste zasady oceny nakładu pracy studenta w systemie ECTS. Powołany został pełnomocnik Dziekana ds. ECTS oraz zespół koordynatorów ECTS w ramach poszczególnych kierunków studiów. Waloryzacja ECTS poszczególnych przedmiotów zakłada następujące kroki:

- nauczyciel prowadzący przedmiot (przygotowujący program nowego przedmiotu) przedkłada prodziekanowi danego kierunku studiów opis przedmiotu i propozycję waloryzacji nakładów pracy w ECTS,
- prodziekan kierunku wraz z pełnomocnikiem dziekana ds. ECTS przeprowadzają analizę przedstawionej propozycji w świetle nakładów pracy i w porównaniu z przedmiotami pokrewnymi,
- propozycja jest opiniowana i weryfikowana przez studentów, Radę Programową kierunku studiów i Wydziałową Komisję ds. Studenckich i Nauczania,
- przygotowana propozycja jest przedstawiana Radzie Wydziału do zatwierdzenia.

W przypadku nowych (aktualizowanych) przedmiotów, istnieje możliwość skierowania wniosku (do prodziekana określonego kierunku) o weryfikację ustalonej liczby ECTS.

Przy tworzeniu i waloryzacji programów zgodnie z KRK, zachowany został dotychczasowy system waloryzacji nakładów pracy studenta, z tym, że analiza programów poszczególnych przedmiotów jest bardziej szczegółowa. Uwzględnia się w niej:

- udział w wykładach,
- udział w zajęciach laboratoryjnych,
- konsultacje,
- projekty,
- przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych,
- dokończenie sprawozdań z ćwiczeń (praca w domu)
- przygotowanie i obecność na egzaminie.

Nakład pracy jest sumowany i przyjmuje się (przeciętnie), że 1 ECTS = 25 godz. nakładu pracy studenta. Liczba punktów ECTS w poszczególnych semestrach i okresach studiów i realizacji pracy dyplomowej jest zgodna ze regulacjami MNiSW.

Dotychczas na Uczelni nie funkcjonował system ECTS w odniesieniu do studiów doktoranckich. Nowy program, w którym punkty ECST są zastosowane nie został jeszcze zatwierdzony, ani nie był konsultowany, w związku z tym, nie ma możliwości oceny systemu ECTS na studiach doktoranckich.

Na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym nie istnieje indywidualny tok studiów, mimo, że *Regulamin Studiów Doktoranckich* taką możliwość przewiduje.

3.5).

Zasady zaliczania poszczególnych przedmiotów oraz oceny studentów określają sylabusy poszczególnych przedmiotów. Natomiast warunki i zasady zaliczania poszczególnych kursów, semestrów i lat studiów oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych przedstawia Regulamin Studiów. System oceny osiągnięcia zakładanych celów jest przejrzysty i wiarygodny prowadzących wiedza prowadzących nim dostępna i upowszechniona. Warunki zaliczenia przedmiotu przedstawia prowadzący zajęcia na początku semestru natomiast informacje poszczególnych zasadach zaliczania poszczególnych kursów, semestrów i lat studiów oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych są dostępne na stronie internetowej Uczelni.

System oceny doktorantów reguluje regulamin studiów doktoranckich funkcjonujących na Wydziale.

Wydział nie posiada powszechnie dostępnego systemu umożliwiającego ocenę stopnia zakładanych celów i efektów kształcenia w ramach prowadzonych przez niego studiów doktoranckich.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego (ocena: znacząco)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

3.1) Kształcenie doktorantów nie uwzględnia różnicowania wynikającego z różnych dyscyplin naukowych (agronomia, ogrodnictwo, inżynieria rolnicza). W programie studiów doktoranckich zbyt skromny jest udział przedmiotów stwarzających możliwość uzyskania zaawansowanej wiedzy dotyczącej najnowszych osiągnięć nauki w obszarach prowadzonych przez doktorantów badań. Aktualnie realizowany program studiów doktoranckich prowadzonych na wydziale zakłada osiągnięcie wymaganych efektów kształcenia zgodnych z oczekiwaniami doktorantów.

3.2) Program i realizacja studiów podyplomowych są poprawne. Realizują one potrzeby rynku pracy. Kadra dydaktyczna studium podyplomowego jest dobrana właściwie. Cenny jest udział specjalistów z innych instytucji (naukowych i finansowych). Należy jednak zwrócić uwagę, że Wydział zatrudnia bardzo liczną i posiadającą duży dorobek naukowy kadrę dydaktyczną. Zatem potencjał Wydziału w zakresie kształcenia podyplomowego wydaje się znacznie większy w stosunku do obecnie wykorzystywanego.

3.3) Wydział posiada liczne kontakty z pracodawcami i organizacjami branżowymi. Przy ich udziale tworzone są programy studiów (np. nowego kierunku *odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami*) a także program realizowanego obecnie studium podyplomowego. Jednakże kontakty mają charakter sporadyczny i dopiero obecnie podjęta została inicjatywa nawiązania bliższej współpracy z pracodawcami. Dobre efekty przynosi działalność Centrum Szkolenia Ustawicznego, które przekazuje na Wydział informacje o potrzebach pracodawców uzyskane od absolwentów Uczelni.

3.4) System ECTS funkcjonuje poprawnie. Wypracowany został poprawny mechanizm oceny wkładu pracy studenta w punktach ECTS. W zbyt małym zakresie wykorzystuje się możliwości stworzone przez system ECTS w indywidualizowaniu procesu kształcenia studentów i na studiach doktoranckich (np. poprzez wymianę międzyuczelnianą i międzynarodową). Na wydziale nie istnieje system punktów ECTS dotyczący studiów doktoranckich, ale wydział przygotowuje się do jego wprowadzenia.

3.5) Wydział wdrożył system oceny stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia na różnych form i poziomów kształcenia. System ten jest przejrzysty i upowszechniony studentom. Informacja dotycząca zasad funkcjonowania systemu jest upowszechniona. Udoskonalenia wymaga proces przełożenia efektów ocen i kontroli na doskonalenie procesu kształcenia. Ogólnie, system oceny stopnia osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia na różnych form i poziomów kształcenia funkcjonuje „w pełni”.

Kryterium 4. Zasoby kadrowe, materialne i finansowe posiadane przez jednostkę mające służyć realizacji zakładanych celów strategicznych i osiągnięcia efektów kształcenia

4.1)

Wydział Przyrodniczo-Technologiczny UP we Wrocławiu prowadzi kształcenie na 7 kierunkach, na których studiuje 2817 studentów. W ostatnich 5 latach liczba studiujących na Wydziale zmniejszyła się o ok. 18%, co wynika ze znacznego zmniejszenia się liczby studiujących w systemie niestacjonarnym. Kierunki studiów prowadzone przez Wydział mają znacząco zróżnicowane profile programowe. Poza bliskimi programowo i mającymi wspólne podstawy kierunkami *rolnictwo* i *ogrodnictwo*, Wydział prowadzi kierunki *ekonomia* oraz *zarządzanie i inżynieria produkcji* – przynależące do zupełnie innej dziedziny nauki, interdyscyplinarny kierunek *ochrona środowiska*, kierunek o charakterze technicznym *technika rolnicza i leśna* a także kierunek unikatowy *odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami*. Takie zróżnicowanie oferty dydaktycznej jest atrakcyjne dla studentów, lecz jednocześnie wymaga dużego zróżnicowania profilu badawczego nauczycieli.

Na Wydziale jest zatrudnionych 186 nauczycieli akademickich w tym 29 profesorów z tytułem naukowym, 42 doktorów habilitowanych i 106 ze stopniem doktora. Ponadto na Wydziale jako dodatkowym miejscu pracy zatrudniony jest 1 profesor, 2 doktorów habilitowanych i 2 osoby ze stopniem doktora. W ostatnich 5 latach (2007-2012) Wydział nadał 48 osobom stopień naukowy doktora, 15 osobom stopień doktora habilitowanego. W tym czasie 4 osoby uzyskały tytuł profesora na wniosek Rady Wydziału. Pracownicy Wydziału uzyskują stopnie i tytuły naukowe także poza Uczelnią. W ostatnich 5 latach, poza Uczelnią stopień doktora uzyskało 5 pracowników Wydziału, 2 doktora habilitowanego a 6 osób tytuł profesora. Zdecydowana większość nauczycieli samodzielnych reprezentuje nauki rolnicze – dyscypliny agronomii, inżynierii rolniczej i ogrodnictwa (różne specjalności). Nauki ekonomiczne reprezentuje 7 pracowników, biologiczne – 6, nauki techniczne 2 osoby (zatrudnione w dodatkowym miejscu pracy). Można stwierdzić, że pracownicy zatrudnieni na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym UP we Wrocławiu reprezentują stosunkowo zróżnicowane specjalności naukowe, co należy uznać za stan korzystny z uwagi na różnorodność kierunków kształcenia studentów. Nie jest to jednak stan w pełni satysfakcjonujący, gdyż kadra dydaktyczna (samodzielni nauczyciele akademicy) „nowych” kierunków kształcenia: *zarządzanie i inżynieria produkcji* oraz *odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami* jest bardzo skromna i to zarówno pod względem liczebności jak spektrum tematyki badań naukowych. Stwarzać to może trudności doboru kadry nauczającej adekwatnie do wymagań programowych poszczególnych kierunków kształcenia a w szczególności kierunku unikatowego *odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami*. W tej sytuacji słusznym rozwiązaniem jest powierzanie niektórych zajęć nauczycielom innych wydziałów lub specjalistom z innych uczelni lub firm specjalistycznych. Traktować to jednak należy jako rozwiązanie doraźne i Wydział powinien uzupełnić swoją kadrę w zakresie dziedzin, dyscyplin i specjalności naukowych związanych z nowymi kierunkami studiów.

Dobór nauczycieli akademickich do realizacji procesu dydaktycznego odbywa się na podstawie analizy ich dorobku naukowego i zawodowego. Bezpośredni nadzór na realizacją

procesu dydaktycznego sprawuje nauczyciel prowadzący przedmiot i kierownik jednostki organizacyjnej zatrudniającej danego nauczyciela. Nauczyciele akademicy oceniani są na podstawie: hospitacji zajęć, oceny dokonywanej w każdym semestrze przez studentów (anonimowa ankieta elektroniczna) oraz okresowej oceny nauczycieli. Kluczowym elementem oceny nauczycieli jest ankieta. Wyniki ankiety analizuje dziekan i przesyła je do kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych. Kierownicy zobowiązani są do szczegółowej analizy oceny swoich pracowników oraz przeprowadzenia indywidualnych rozmów z poszczególnymi nauczycielami w celu wyeliminowania niedociągnięć wskazanych przez studentów.

System oceny jakości kształcenia na Wydziale może weryfikować Rektorska Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia poprzez wizytacje zajęć, okresowe przeglądy programów studiów, analizę sprawozdań wydziałowych itp.

Doktoranci zwykle, zgodnie z Regulaminem Studiów Doktoranckich oraz programem studiów prowadzą do 90 godzin zajęć ze studentami w roku akademickim. Doktoranci podczas spotkania stwierdzili, że prowadzą zajęcia w zakresie zgodnym z dziedziną własnej specjalizacji i zainteresowań naukowych. Mają pełne wsparcie pracowników w zakresie przygotowywania tych zajęć. Prowadzą zajęcia projektowe lub ćwiczenia. Natomiast podczas spotkania doktoranci wskazali na przypadki prowadzenia zajęć ze studentami ponad dopuszczalne 90 godzin oraz braku uzyskiwania środków finansowych z nadgodzin. Co świadczy o naruszeniu praw doktorantów wynikających z ustawy. Doktoranci pozytywnie oceniają kompetencje kadry prowadzącej dla nich zajęcia.

Studenci pozytywnie wypowiedzieli się o doborze kadry naukowo-dydaktycznej. W ich ocenie kadra jest kompetentna i zaangażowana co należy ocenić jednoznacznie dobrze. W ocenie studentów w odpowiedni sposób nie funkcjonuje system badania ich opinii na temat kadry, zatem należałoby usprawnić system ankietyzacji studentów w obszarach opisanych w innych punktach.

4.2)

Wydział Przyrodniczo-Techniczny UP we Wrocławiu dysponuje dużą i zróżnicowaną bazą dydaktyczną i laboratoryjną. Składają się na nią pracownie i laboratoria w budynku przy Pl. Grunwaldzkim oraz obiektach Wydziału w Biskupinie. Wydział korzysta również z Zakładu Doświadczalnego Swojec, Stacji Badawczej w Samotworze, Stacji Doświadczalnej Psary oraz pola doświadczalnego w Zakładzie Pawłowice. Laboratoria i pola doświadczalne przyporządkowane są różnym instytutom wydziałowym. W laboratoriach wyodrębnione są części badawcze w których prowadzą badania nauczyciele, doktoranci i dyplomanci Wydziału Przyrodniczo-Technicznego oraz części dydaktyczne (pracownie studenckie) w których zajęcia dydaktyczne odbywają studenci zarówno Wydziału macierzystego jak i innych wydziałów UP we Wrocławiu. Wyposażenie i profil badawczy laboratoriów w budynku przy pl. Grunwaldzkim ukierunkowane są na realizację badań związanych z kierunkami rolnictwo, ogrodnictwo i ochrona środowiska. Jest to główna baza laboratoryjna doktorantów z dyscyplin naukowych agronomia i ogrodnictwo.

Podczas wizytacji, Zespół dokonał szerokiego przeglądu bazy naukowej i dydaktycznej, w tym, w budynku przy Pl. Grunwaldzkim:

- Laboratorium Zakładu Fitopatologii i Mikologii, wyposażone w mikroskop fluorescencyjny oraz urządzenia umożliwiające wykonywanie pożywek. W zespole laboratorium jest, dobrze wyposażona, sala dydaktyczna dysponująca 12 stanowiskami dydaktycznym. Zdarza się że zajęcia odbywają liczniejsze grupy (do 18-20 osób),
- Centrum Analiz Środowiskowych, które posiada certyfikat akredytacji (AB 1293) i prowadzi badania dotyczące jakości wody, ścieków, roślin i gleby zarówno na potrzeby pracowników i doktorantów jak i dla kontrahentów zewnętrznych,

- Laboratorium Zakładu Genetyki i Biotechnologii Roślin (pracownia kultur *in vitro*, pracownia cytogenetyki i genetyki molekularnej). Laboratorium dysponuje salą dydaktyczną na ok. 20 stanowisk,
- Laboratorium badań jakości owoców i warzyw (Instytut Ogrodnictwa) z wyposażeniem umożliwiającym wykonywanie standardowych badań jakościowych. Laboratorium dysponuje salą dydaktyczną z 24 stanowiskami,
- Laboratorium Katedry Żywienia Roślin – umożliwiające prowadzenie specjalistycznych analiz biochemicznych, biologii komórki oraz analiz chemicznych. Pracownia studencka liczy 12 stanowisk i do tej pojemności pracowni dostosowana jest liczebność grup,
- laboratorium komputerowe – 24 stanowiska, wyposażenie w nowoczesny sprzęt. Warunki pracy w laboratorium są dobre,
- sale wykładowe wyposażone są w nowoczesny sprzęt audiowizualny. Wydział dysponuje 4 zestawami mobilnymi sprzętu audiowizualnego, który wykorzystywany jest salach ćwiczeniowych,

W kampusie Biskupin, stanowiącym bazę laboratoryjną badań związanych kierunkiem Inżynieria Rolnicza oraz doktorantów z dyscypliny naukowej Inżynieria Rolnicza. W zespole laboratoriów Biskupin wizytowano:

- Laboratorium Techniki Udojowej i Przetwórstwa Mleka,
- Laboratorium Analiz Fizyko-Chemicznych Surowców Biologicznych,
- Laboratorium Surowców Biologicznych,
- Laboratorium Przetwórstwa Surowców Roślinnych,
- Laboratorium Energii Solarnej, Wiatrowej i Geotermalnej,
- Laboratorium Biogazu,
- Tunel Aerodynamiczny
- Laboratorium Spektrometrii i Przemian Fazowych

Niektóre laboratoria (w szczególności prowadzące badania związane z energetyką odnawialną) są w stadium organizacji. W kompleksie laboratoriów Biskupin jest także kilka pracowni studenckich wyposażonych w 20 – 24 stanowisk.

Kompleksy badań polowych i szklarniowych: Swojec, Psary, Pawłowice mają status uczelniany. Jednakże dla pracowników, doktorantów i dyplomantów Wydziału Przyrodniczo-Techniczny związanych z rolnictwem, ogrodnictwem i ochroną środowiska stanowią bardzo ważną bazę badawczą.

Ogólnie można stwierdzić, że charakterystyka bazy przedstawiona została w raporcie samooceny zgodnie z rzeczywistością. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa zapewnia możliwość realizacji procesu dydaktycznego na wszystkich prowadzonych kierunkach studiów. Infrastruktura badawczą stanowi bardzo dobrą bazę dla badań objętych dyscyplinami naukowymi agronomia i ogrodnictwo. Infrastruktura badawcza dyscypliny inżynieria rolnicza także umożliwia realizację badań z tego zakresu, jednakże jest skromniejsza. Jest ona aktualnie modernizowana i uzupełniana, co wskazuje, że zostanie ona poważnie wzbogacona. Rozwoju tej infrastruktury odbywa się przy udziale interesariuszy zewnętrznych. Dotyczy to m.in. nowoczesnego wyposażenia laboratoriów z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii (systemy solarne, energetyka wiatrowa).

Baza dydaktyczna Wydziału wykorzystywana do kształcenia praktycznego to przede wszystkim Stacje Doświadczalne, które umożliwiają podniesienie poziomu praktycznej nauki zawodu studentów kierunku rolnictwo i pozostałych.

Doktoranci wskazywali na zbyt duże grupy ćwiczeniowe w stosunku do posiadanej w katedrach i zakładach infrastruktury i bazy dydaktycznej. Ćwiczenia prowadzone są w grupach 18-osobowych, zaś sale zwykle przygotowane są do mniejszej ilości osób.

Uczestnicy studiów III stopnia mogą korzystać z Biblioteki Uczelnianej na dogodnych warunkach. Wyrazili zadowolenie z posiadanych w Uczelni woluminów oraz czasu i ilości

książek jakie mogą wypożyczać jednorazowo oraz jakości obsługi. Mają również możliwość korzystania z Bibliotek instytutowych, w których zasobach jest specjalistyczna literatura oraz czasopisma naukowe. Jediną niedogodnością wskazywaną przez doktorantów jest brak szerokiego dostępu do bazy elektronicznych czasopism.

Wszyscy doktoranci mają swoje miejsce pracy. Nie zawsze jednak posiadają stały dostęp do komputera i drukarki.

4.3)

Polityka finansowa Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego zapewnia realizację wszystkich zakładanych celów w zakresie kształcenia i badań naukowych. Podstawowym źródłem finansowania działalności Wydziału są dotacje z MNiSW: dotacja dydaktyczna oraz dotacja na działalność statutową. Kryteria rozdziału środków finansowych między jednostki organizacyjne Wydziału są przejrzyste, jednoznaczne, promujące zarówno aktywność naukową, obciążenie i aktywność dydaktyczną, a także tempo rozwoju kadry naukowej. Procedury rozdziału finansów zgodnie z przyjętymi kryteriami zostały zatwierdzone uchwałą Rady Wydziału nr 29/2011z dnia 10.05.2011. Ponadto, źródłem środków na badania są granty MNiSW, 7. PR, a także umowy z podmiotami gospodarczymi.

Przykłady działań w zakresie zapewnienia realizacji celów strategicznych i osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia:

- konkursowy system podziału środków na zadania służące rozwojowi młodych naukowców,
- tworzenie nowoczesnych, dobrze wyposażonych laboratoriów badawczych np. pracownia kultur in vitro oraz pracownia badań molekularnych sfinansowane ze środków UE, MNiSW oraz Wydziału,
- dofinansowanie w 50% ze środków Wydziału wyjazdów na zajęcia terenowe,
- modernizacja bazy dydaktycznej poprzez wyposażanie sal dydaktycznych w aparaturę audio, dostęp do internetu, komputery przenośne,
- dofinansowywanie publikacji naukowych doktorantów i pracowników naukowych w czasopismach wysoko punktowanych,
- doskonalenie systemu motywującego szczególnie aktywnych pracowników w zakresie badań naukowych i osiągnięć dydaktycznych.

W kreowaniu polityki finansowej Wydziału zwraca się szczególną uwagę na zapewnienie właściwego poziomu realizacji zadań dydaktycznych, co jest wynikiem również analizy stałego monitoringu procesu dydaktycznego prowadzonego przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Korzystnie na jakość procesu dydaktycznego wpływa także dobre wyposażenie sal i laboratoriów specjalistycznych. Kształceniu praktycznemu sprzyja funkcjonowanie Rolniczego Centrum Wiedzy i Kształcenia Praktycznego oraz laboratoria Centrum Odnawialnych Źródeł Energii. Poprawie jakości kształcenia ma służyć Centrum Uprawy Grzybów Jadalnych i Leczniczych, co umożliwi rozszerzenie oferty dydaktycznej Wydziału o specjalność związaną z uprawą roślin ogrodnich w warunkach kontrolowanych.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego (w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

4.1) Wydział posiada bardzo liczną kadre naukowo-dydaktyczną. Pracownicy samodzielni reprezentują głównie nauki rolnicze a dominują dyscypliny agronomii i inżynierii rolniczej. Stosunkowo liczną grupę stanowią przedstawiciele nauk ekonomicznych. Stosunkowo skromna jest kadra posiadająca dorobek z zakresu gospodarki odpadami i energetyki odnawialnej (problematyki cechującej się szerokim zakresem badawczym i aplikacyjnym).

Stan ten wymaga poprawy w związku z prowadzeniem kierunku studiów *odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami*.

Wydział podejmuje właściwe działania w zakresie polityki kadrowej dotyczącej nauczycieli akademickich. Prowadzi studia doktoranckie (w 3 dyscyplinach naukowych) i wspiera uzyskiwanie stopni naukowych poza wydziałem (w dziedzinach i dyscyplinach naukowych w których Wydział nie ma uprawnień).

Na Wydziale funkcjonuje system oceny pracy nauczycieli i programów kształcenia, który zawiera mechanizm systematycznego doskonalenia programów i korygowania pracy nauczycieli.

4.2) Wydział posiada rozbudowaną i dobrą infrastrukturę dydaktyczną i naukową. Jest ona bardzo dobrze dostosowana do badań i kształcenia na kierunkach *rolnictwo, ogrodnictwo, ochrona środowiska, technika rolnicza i leśna*. Infrastruktura (pracownie dydaktyczne i naukowe) na potrzeby kierunku *odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami* jest aktualnie skromna, lecz Wydział podjął działania w celu jej wzbogacenia.

Baza do kształcenia praktycznego w pełni odpowiada realizowanemu kształceniu oraz potrzebom badań naukowych.

4.3) Polityka finansowa Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego zapewnia realizację wszystkich zakładanych celów w zakresie kształcenia i badań naukowych. Podstawowym źródłem finansowania działalności Wydziału są dotacje z MNiSW: dotacja dydaktyczna oraz dotacja na działalność statutową. Kryteria rozdziału środków finansowych między jednostki organizacyjne Wydziału są przejrzyste, jednoznaczne, promujące zarówno aktywność naukową, obciążenie i aktywność dydaktyczną, a także tempo rozwoju kadry naukowej.

W kreowaniu polityki finansowej Wydziału zwraca się szczególną uwagę na zapewnienie właściwego poziomu realizacji zadań dydaktycznych, co jest wynikiem również analizy stałego monitoringu procesu dydaktycznego prowadzonego przez Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Kryterium 5. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę

Wydział Przyrodniczo-Technologiczny prowadzi badania naukowe w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych z dyscyplin: agronomia, technika rolnicza, ochrona środowiska oraz ogrodnictwo. Ponadto, prowadzone są badania w obszarze nauk społecznych z dyscypliny ekonomia oraz w obszarze nauk przyrodniczych z dyscypliny biologia. Kierunek studiów Zarządzanie i inżynieria produkcji jako jedyny na Wydziale jest kierunkiem trzyobszarowym: nauki rolnicze, leśne i weterynaryjne, społeczne oraz nauki techniczne. Badania naukowe realizowane na Wydziale są ściśle związane z zakładanymi efektami kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Polityka rozwoju kadry naukowej zakłada konieczność zmiany profilu badań naukowych przez część pracowników naukowo-dydaktycznych w taki sposób, aby były one kompatybilne z procesem dydaktycznym jednostki.

Wszyscy słuchacze studiów doktoranckich mają obowiązek aplikacji do Narodowego Centrum Nauki o finansowanie projektów badawczych, które wpisują się tematycznie w priorytety badawcze poszczególnych jednostek oraz w strategię i misję Uczelni. Wnioskowanie o finansowanie zewnątrz jest warunkiem koniecznym do uzyskania przez doktoranta środków pieniężnych ze źródeł wydziałowych począwszy od trzeciego roku studiów. Stwarzana jest możliwość realizacji części badań doktorskich w innych jednostkach badawczych współpracujących z Wydziałem, np. JUNG, SGGW czy Politechnika Wrocławska. Przykładem zaangażowania doktorantów w zadania badawcze realizowane w

zewnątrznych jednostkach naukowych są projekty: pt. „Analiza i przygotowanie wsadu zawierającego organiczne odpady rolnicze, hodowlane i przemysłowe oraz odchody”, także „Modelowe kompleksy agroenergetyczne jako przykład kogeneracji rozproszonej opartej na lokalnych i odnawialnych źródłach energii”, realizowane w ramach projektu Politechniki Wrocławskiej POIG.01.01.02-00-016/08.

Z rozmowy z doktorantami wynika, że w ich opinii poszczególne Katedry stwarzają odpowiednie warunki oraz wspierają badania i uczestnictwo w projektach. Wydział umożliwia doktorantom uzyskanie środków w ramach działalności statutowej (na podstawie Zarządzenia nr 6/2011 Rektora). W ramach tej dotacji uczestnicy studiów doktoranckich mogą ubiegać się o środki na badania naukowe i prace rozwojowe dla młodych naukowców. Załącznikiem do Zarządzenia jest formularz *Wniosku o finansowanie zadania badawczego w ramach działalności statutowej*. Doktoranci zgodnie stwierdzili podczas spotkania, że Ci którzy z takim wnioskiem wystąpili, w większości uzyskali finansowanie.

Studenci studiów I i II stopnia, w ramach realizacji prac inżynierskich lub magisterskich, są włączani do zespołów pracowników naukowych prowadzących badania własne. Mają w ten sposób możliwość zapoznania się z nowoczesną aparaturą, technikami pozyskiwania i analizy danych oraz z wymaganiami dotyczącymi dokumentowania uzyskanych wyników. Ten etap edukacji pozwala studentom na podjęcie świadomej decyzji co do ewentualnej kontynuacji nauki w ramach studiów III stopnia. Jest to również ważny moment weryfikacji przez władze Wydziału przyszłych kandydatów na studia doktoranckie. Studenci najbardziej zaangażowani w prace badawcze mają możliwość rozwoju swoich zainteresowań poprzez aktywną pracę w licznie funkcjonujących na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym naukowych kołach studenckich.

Studenci obecni na spotkaniu pozytywnie wyrazili się na temat możliwości rozwijania swoich zainteresowań naukowych i udziału w badaniach. Podkreślili, iż Władze wspierają rozwój naukowy zarówno merytorycznie jak i finansowo. Mimo braku rozwiązań systemowych (takich jak np. rekrutacja do udziału w badaniach) studenci stwierdzili iż chcący się rozwijać naukowo nie mają problemu z uzyskaniem informacji, jak i pomocy, co należy ocenić jednoznacznie pozytywnie. Studenci podczas spotkania powiedzieli, iż pracownicy podczas zajęć zapraszają do udziału w badaniach najlepszych w ich ocenie studentów.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego (w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Wydział Przyrodniczo-Technologiczny prowadzi badania naukowe w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych z dyscyplin: agronomia, technika rolnicza, ochrona środowiska oraz ogrodnictwo. Ponadto, prowadzone są badania w obszarze nauk społecznych z dyscypliny ekonomia oraz w obszarze nauk przyrodniczych z dyscypliny biologia. Kierunek studiów Zarządzanie i inżynieria produkcji jako jedyny na Wydziale jest kierunkiem trzyobszarowym: nauki rolnicze, leśne i weterynaryjne, społeczne oraz nauki techniczne.

Wszyscy słuchacze studiów doktoranckich mają obowiązek aplikacji do Narodowego Centrum Nauki o finansowanie projektów badawczych, które wpisują się tematycznie w priorytety badawcze poszczególnych jednostek oraz w strategię i misję Uczelni.

Studenci studiów I i II stopnia, w ramach realizacji prac inżynierskich lub magisterskich, są włączani do zespołów pracowników naukowych prowadzących badania własne.

Kryterium 6. Uczestniczenie jednostki w krajowej i międzynarodowej wymianie studentów, doktorantów, pracowników naukowych i dydaktycznych oraz współpraca z

krajowymi i międzynarodowymi instytucjami akademickimi, a także z przedsiębiorstwami i instytucjami

6.1)

Wydział Przyrodniczo-Technologiczny wpisuje się w szeroką współpracę międzynarodową Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu realizując 54 umowy w ramach programu Erasmus LLP. Ponadto, Uczelnia jest członkiem konsorcjum szkół wyższych kształcących na kierunkach rolniczych i inżynierii środowiska w ramach programu CEEPUS. W skład konsorcjum wchodzi wiele państw: Austrii, Węgier, Słowenii, Słowacji, Czech, Rumunii, Bułgarii, Serbii, Chorwacji i Czarnogóry. W ramach tych projektów, w ostatnich kilku latach, wyjechało za granicę prawie 40 studentów, ponad 30 doktorantów i ponad 100 pracowników. W tym samym okresie Wydział gościł prawie 100 studentów, 1 doktoranta i około 50 pracowników naukowo-dydaktycznych.

Współpraca z Uniwersytetem Rolniczym w Pradze dotyczy wspólnych badań w zakresie nowych technologii uprawy roślin rolniczych. Kooperacja z Uniwersytetem Mendla w Brnie owocuje pracami badawczymi z zakresu sadownictwa. Wydział ściśle współpracuje z Uniwersytetem Miguel Hernandez z Orhuela k/Alikante w zakresie optymalizacji metod konserwacji żywności. Nawiązana została również współpraca z Uniwersytetem Cannakale w Turcji owocująca wspólnymi badaniami w zakresie fitopatologii i ochrony roślin.

Doktoranci czynnie uczestniczą w programie Erasmus oraz innych programach międzynarodowych. Uczelnia oraz Wydział wspierają mobilność uczestników studiów doktoranckich. Rocznie z różnego rodzaju wyjazdów (od 1 tygodnia do 1 roku) korzysta około 20 doktorantów. Doktoranci są poinformowani o wszystkich możliwościach wyjazdowych, uczelnia i wydział pomagają w obsłudze administracyjnej wyjazdów.

Studenci mają możliwość uczestnictwa w programie Erasmus. Podczas spotkania pozytywnie wypowiedzieli się na temat informacji o naborze, wymogach, rekrutacji oraz informacji o uczelniach przyjmujących. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu ma podpisane umowy partnerskie o wymianie studentów, doktorantów, i pracowników w ramach programu Erasmus LLP z 94 uczelniami, w tym 54 umowy obejmują kierunki studiów Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego. W ramach programu, w obecnym roku akademickim wyjechało 19 studentów, a 24 jest uczestnikami wymiany w UP.

Uniwersytet jest również członkiem konsorcjum uczelni wyższych kształcących na kierunkach rolniczych i inżynierii środowiska w ramach programu CEEPUS, w skład którego wchodzi wiele uczelni z Austrii, Węgier, Słowenii, Słowacji, Czech, Rumunii, Bułgarii, Serbii, Chorwacji i Czarnogóry. W ramach tego programu w obecnym roku akademickim uczestniczył jeden student będący na wymianie w UP.

W latach 2011-2014 odbywa się program „Lingua Franca for European Soils (LiFES)” będący trzyletnim cyklem międzynarodowych dwutygodniowych seminariów i warsztatów terenowych z zakresu znaczenia i roli w badaniach naukowych oraz praktycznego zastosowania międzynarodowego systemu klasyfikacji gleb FAO-WRB. W programie uczestniczy 2 studentów.

Wartą uwagi jest dwustronna trzyletnia umowa (od 2008 roku, przedłużona do 2014 roku) z Saksońskim Urzędem Środowiska, Rolnictwa i Geologii w Dresden-Pillnitz. Celem umowy jest podnoszenie kwalifikacji w zakresie teoretycznego, a przede wszystkim praktycznego kształcenia rolniczego. W ramach umowy organizowane były wyjazdy studyjne pracowników naukowych, seminaria i wykłady naukowe oraz staże doktorantów i praktyki studenckie w wiodących stacjach doświadczalnych i gospodarstwach rolnych Saksonii, szczególnie w ośrodku doskonalenia zawodowego w Koellitsch. W ramach umowy w latach 2009-2011 wyjechało 12 studentów (wszyscy w 2010 r.).

Na podstawie umów dwustronnych realizowane są również praktyki studenckie m.in. z Saksońskim Urzędem Środowiska, Rolnictwa i Geologii - w latach 2009-2011 wyjechało 42 studentów), dwuletnia umowa z A. C. Hartman B.V., Juckmaleane 10, 8855 Sexbierum, Holandia (wyspecjalizowane przedsiębiorstwa rolniczo-ogrodnicze) - w latach 2009-2010 wyjechało 86 studentów. W ramach innych umów dwustronnych na przestrzeni 2009-2011 na zagraniczne praktyki wyjechało 97 studentów Wydziału.

Działania Wydziału w zakresie podejmowania współpracy międzynarodowej, zwłaszcza praktyk zagranicznych, należy ocenić jednoznacznie pozytywnie

6.2)

Pracownicy i doktoranci Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego uczestniczą w wymianie międzynarodowej korzystając ze stypendiów ERAZMUS oraz na podstawie umów dwustronnych podpisanych przez Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu (m.in. z SLFULG - Niemcy, Hunan University - Chiny, Wake Forest University - USA, Program AIDA).

Ponadto na Wydziale realizowany jest multidyscyplinarny projekt „Lingua Franca for European Soils (LiFES)” oparty na warsztatach terenowych związanych z praktycznym zastosowaniem międzynarodowego systemu klasyfikacji gleb FAO-WRB. Okres realizacji: 2011-2014, źródło finansowania: LLP Erasmus. Potwierdzeniem wykorzystania wiedzy i umiejętności zdobytych we współpracy międzynarodowej jest projekt edukacyjny TEMPUS EACEA N° 32/2010 „Environment protection through development and application of sustainable Agriculture Technologies – EPASAT” dotyczący wdrażania nowoczesnych technik komputerowych do nauczania na odległość. Programy kształcenia przystosowane do wymogów Krajowych Ram Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego przewidują naukę przedmiotu Techniki informacyjne w systemie blended-learning.

W ramach projektu PO KL „Zarządzanie i inżynieria produkcji – nowa oferta edukacyjna Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu” realizowany jest program krajowych i zagranicznych staży zawodowych dla pracowników Wydziału, co umożliwia kadrze dydaktycznej unowocześnianie metod i uzupełnianie wiedzy o nowe treści kształcenia. Okres staży wynosi dwa tygodnie. W ostatnich dwóch latach na staże wyjechało łącznie 21 pracowników dydaktycznych Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego.

W ramach trzyletniej umowy (przedłużona do 2014 roku) z Saksońskim Urzędem Środowiska, Rolnictwa i Geologii (Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie) w Dresden-Pillnitz (Niemcy), której celem jest podnoszenie kwalifikacji w zakresie teoretycznego, a przede wszystkim praktycznego kształcenia rolniczego organizowane są wyjazdy studyjne pracowników naukowych. Konsultacje dotyczą organizacji nowoczesnej bazy doświadczalno-edukacyjnej oraz doskonalenia zawodowego. Podstawowym celem współpracy jest uczestnictwo studentów Wydziału w 2-tygodniowych praktykach zakresu nowoczesnej produkcji rolniczej.

6.3)

W latach 2009-2011 z Wydziału wyjechało do zagranicznych placówek naukowych 37 studentów, 35 doktorantów i 107 pracowników naukowo-dydaktycznych. Natomiast przyjechało 97 studentów, 1 doktorant i 49 pracowników naukowo-badawczych. Potwierdzeniem współpracy był współudział pracowników Wydziału w konferencjach naukowych oraz dorobek publikacyjny wspólny z obcokrajowcami obejmujący kilkanaście pozycji w czasopismach naukowych będących w bazie JCR. Na Wydziale w ramach współpracy pracownicy Uczelni zagranicznych wygłaszali referaty oraz prowadzili zajęcia dydaktyczne m.in. prof. Angel Carbonell Barochina z Uniwersytetu Miguel Hernandez z Orhuela k/Alikante (konserwacja żywności), prof. Cung-Lin Law z Uniwersytetu Nottingham

z Malezji (technika cieplna), prof. Kismet Yilrim z Uniwersytetu Cannakale z Turcji (fitopatologia), prof. Chrystian Schifer, Uniwersytet Lipski (hodowla roślin, genetyka), prof. Edward Potworowski, Uniwersytet Vancouver w Kanadzie (biotechnologia).

6.4)

W tworzeniu efektów kształcenia pewną rolę odgrywały także firmy i instytucje współpracujące z Uczelnią i Wydziałem oraz zatrudniające absolwentów. Interesariusze zewnętrzni wskazywali na zakres wiedzy i umiejętności z uwzględnieniem potrzeb rynku. Wskazywali również na brak kadry inżynierskiej i zarządzającej z określonych specjalności np. energetyki odnawialnej, gospodarki i utylizacji odpadów, w tym szczególnie pochodzenia rolniczego i przetwórstwa rolno-spożywczego, integrowanej produkcji rolniczej, a także kontrolowanej ochrony roślin. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rynku powołano od roku akademickim 2011/2012 kierunek Odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami, a od roku 2012/2013 realizowany będzie kierunek Medycyna roślin. Kierunek ten uzyskał akceptację Ministra Rolnictwa Marka Sawickiego, gdyż wpisuje się on w Dyrektywę Parlamentu Europejskiego ustanawiającą ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów. Kierunek ten został zatwierdzony przez Senat w dniach wizytacji Zespołu Oceniającego.

Na kierunkach dotychczas realizowanych starano się uzupełnić programy o treści wskazane przez interesariuszy. Przykładowo na kierunku rolnictwo wydłużono praktykę inżynierską oraz wprowadzono nowy przedmiot prawne podstawy funkcjonowania przedsiębiorstwa, a na kierunku Ochrona środowiska plan studiów uzupełniono o kurs prawne aspekty ochrony środowiska.

W wielu przypadkach oprócz cennych sugestii dotyczących efektów kształcenia i budowy programów studiów, zaangażowanie niektórych firm miało wymiar także materialny. W formie darowizny przekazano na rzecz Wydziału wiele cennej aparatury i wyposażenia. Przykładowo gruntowy żwirowo-wodny wymiennik ciepła (firma SWP Sp. z o.o. – 30.000zł), wymiennik płytowy (Provent – 12.000zł), układ kontrolno-sterujący kolektorami słonecznym (Vissmann -7 000zł), palnik do spalania biopaliwa płynnego (firma Riello 5 000zł).

Efekty kształcenia ocenić można przede wszystkim na podstawie prac dyplomowych przygotowywanych we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Oceniany Wydział podpisał w 2011 roku szereg umów z podmiotami gospodarczymi m.in. w zakresie prowadzenia wspólnych projektów badawczych i realizacji prac dyplomowych (Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej, firma Osadkowski SA, Henkel Polska Sp. z o.o.); w zakresie wymiany pracowników naukowych, realizacji praktyk studenckich, wizyt szkoleniowych doktorantów i pracowników laboratoryjnych (Saksoński Urząd Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Geologii - Republika Federalna Niemiec) oraz w zakresie doposażenia laboratorium odnawialnych źródeł energii (z firmą SWP Sp. z o.o.).

Z uwagi na obszar zainteresowań pracowników naukowych Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego znaczna część prac dyplomowych ma wyraźny aspekt praktyczny (około 40-50%) i realizacja wielu z nich jest związana ze ścisłym kontaktem z pracodawcami. Na kierunku ogrodnictwo np. prace dyplomowe związane były z projektowaniem zieleni w konkretnych lokalizacjach („Projekt renowacji murawy piłkarskiej” - VB Leasing we Wrocławiu, „Dobór gatunków roślin do zastosowania na terenie wybranego zakładu przemysłowego”).

Na kierunku ekonomia powstały prace z analizy stanu finansowego konkretnych przedsiębiorstw z branży rolno-gospodarczej.

Na kierunku rolnictwo Władze ocenianego Wydziału wskazały na 4 prace wykonane we współpracy z firmami: Agrotak Zagrodno, KWS Lochov Petkus Kondratowice, (KWS Lochov Petkus Kondratowice).

Na kierunku technika rolnicza i leśna wskazano 6 prac wykonanych we współpracy m.in. z firmami: Centrala Nasienna w Środzie Śląskiej, WPO ALBA we Wrocławiu, Cementownia Góraźdze.

Warto jeszcze raz podkreślić rolę Stacji Doświadczalnych w procesie kształcenia i ich wpływu na osiągnięte efekty kształcenia. Stacje te generują tzw. produkcję uboczną. Są to „wewnętrzne firmy” zajmujące się nie tylko prowadzeniem badań, ale i produkcją. Dlatego można uznać, że ze względu na swoją specyfikę, mogą stanowić element kształcenia praktycznego porównywalnego do firm z branży produkcji rolniczej (produkcja roślinna). W stacjach tych studenci uczestniczą we wszystkich etapach produkcji, od sadzenia/siewu poprzez zbiór, aż do przygotowania do sprzedaży lub przechowywania. Nabyte umiejętności praktyczne są porównywalne do tych zdobytych w kontakcie z pracodawcami.

Należy zaznaczyć, że proces edukacyjny związany z nabywaniem przez studentów umiejętności praktycznych przebiega nie tylko w stacjach doświadczalnych, ale jest realizowany przy bezpośrednim udziale pracodawców np. na kierunku Rolnictwo ćwiczenia terenowe są realizowane m.in. w McCain Poland, HWS Lochow-Petkus oraz w Ośrodku Badania Roślin Uprawnych w Zybiszowie. Zajęcia te są prowadzone przez pracowników tych firm przy formalnym opiece sprawowanej przez pracownika Wydziału. Na kierunku Ogrodnictwo podobne zajęcia odbywają się w Przedsiębiorstwie Produkcji Ogrodniczej Siechnice w ramach przedmiotu szczegółowa uprawa warzyw w polu i pod osłonami, a na kierunku Ochrona środowiska w ramach kompleksowych ćwiczeń terenowych, które są realizowane w przedsiębiorstwie KGHM Lubin oraz KWB Turów. Na kierunku TRIL zajęcia terenowe w Wytwórni Pasz w Skokowej realizuje się z przedmiotu urządzenia do przetwórstwa pasz.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego (w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

6.1) Wydział Przyrodniczo-Technologiczny wpisuje się w szeroką współpracę międzynarodową Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu realizując 54 umowy w ramach programu Erasmus LLP. Ponadto, Uczelnia jest członkiem konsorcjum szkół wyższych kształcących na kierunkach rolniczych i inżynierii środowiska w ramach programu CEEPUS. W ramach tych projektów, w ostatnich kilku latach, wyjechało za granicę prawie 170 studentów, doktorów i pozostałych pracowników.

W tym samym okresie Wydział gościł prawie 100 studentów, 1 doktoranta i około 50 pracowników naukowo-dydaktycznych. Wydział współpracuje z wieloma uniwersytetami zagranicznymi.

6.2) Pracownicy i doktoranci Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego uczestniczą w wymianie międzynarodowej korzystając ze stypendiów ERASMUS oraz na podstawie umów dwustronnych podpisanych przez Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu.

Na Wydziale realizowany jest multidyscyplinarny projekt „Lingua Franca for European Soils (LiFES)” oparty na warsztatach terenowych związanych z praktycznym zastosowaniem międzynarodowego systemu klasyfikacji gleb FAO-WRB.

W ramach projektu PO KL „Zarządzanie i inżynieria produkcji – nowa oferta edukacyjna Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu” realizowany jest program krajowych i zagranicznych staży zawodowych dla pracowników Wydziału.

6.3) W latach 2009-2011 z Wydziału wyjechało do zagranicznych placówek naukowych 179 studentów, doktorantów i pracowników naukowo dydaktycznych.

Natomiast przyjechało 147 studentów i pracowników naukowo-badawczych. Potwierdzeniem współpracy był współdziałanie pracowników Wydziału w konferencjach naukowych oraz dorobek publikacyjny wspólny z obcokrajowcami obejmujący kilkanaście pozycji w czasopiśmie naukowych będących w bazie JCR.

6.4) W tworzeniu efektów kształcenia pewną rolę odgrywały także firmy i instytucje współpracujące z Uczelnią i Wydziałem oraz zatrudniające absolwentów. Interesariusze zewnętrzni wskazywali na zakres wiedzy i umiejętności z uwzględnieniem potrzeb rynku.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rynku powołano od roku akademickim 2011/2012 kierunek Odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami, a od roku 2012/2013 realizowany będzie kierunek Medycyna roślin.

Na kierunkach dotychczas realizowanych starano się uzupełnić programy o treści wskazane przez interesariuszy. Współpraca z otoczeniem gospodarczym pozwala w pełni wpływać na efekty kształcenia i je weryfikować.

Kryterium 7. Wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne zapewniane przez jednostkę studentom i doktorantom w procesie uzyskiwania efektów uczenia się

7.1).

Uczestnicy studiów doktoranckich mają pełny dostęp do pracowników naukowo-dydaktycznych, odpowiedni do potrzeb doktorantów.

Opiekunowie naukowcy/promotorzy mają zwykle pod swą opieką 1-3 doktorantów. Doktoranci podczas spotkania wyrazili przekonanie, że zwykle są zadowoleni z opieki naukowej i mają stały kontakt z profesorami, pod których opieką pozostają.

W kwestii przygotowywanych i prowadzonych zajęć przez doktorantów, uczestnicy studiów podczas rozmowy również wskazali, że mają pomoc od pracowników naukowych podczas pracy nad konspektami do przedmiotów. Zwykle z odpowiednim wyprzedzeniem wiedzą jakie zajęcia w danym semestrze będą prowadzili.

W rozmowie przewijał się wątek prowadzenia praktyk dydaktycznych ponad dopuszczalne 90h rocznie. Niestety za nadgodziny nie jest wypłacane wynagrodzenie, co jest znaczącym naruszeniem obowiązujących przepisów prawnych. Dodatkowo obciążanie doktorantów większą niż dziewięćdziesiąt liczbą godzin dydaktycznych powoduje, że mają oni znacznie mniej czasu na przygotowywanie rozprawy doktorskiej i prowadzenie badań naukowych. W niektórych przypadkach możliwa jest zamiana części godzin z pensum dydaktycznego na czas poświęcony na prowadzenie koła naukowego.

Jednostka wspiera doktorantów finansowo i organizacyjnie w uczestnictwie w konferencjach. Doktoranci zwykle mają możliwość wyjazdu do dowolnego kraju na konferencję, o ile przygotowują na nią artykuł bądź referat. Również w kwestiach publikacji naukowych Katedry w pełni wspierają doktorantów finansowo.

Wydział wspiera również doktorantów wewnątrz jednostki. Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeznaczył odpowiednią pulę środków na granty dla tzw. młodej kadry. Środki przyznane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego na działalność statutową oraz badania własne były rozdzielane w oparciu o *Zarządzenie Rektora nr 6/2011 w sprawie zasad podejmowania i rozliczania zadań badawczych w ramach działalności statutowej*. W opinii doktorantów ok. 90% środków zostało przeznaczone właśnie dla nich na badania naukowe. W zasadzie większość z aplikujących uzyskała finansowanie z tego źródła na badania.

Przyznawanie świadczeń z funduszu pomocy materialnej odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. *Regulamin pomocy materialnej dla doktorantów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu*, zgodny ze znowelizowaną ustawą *Prawo o szkolnictwie wyższym* zawiera procedury i kryteria podziału świadczeń. Szczegółowe kryteria dotyczące stypendium dla najlepszych doktorantów określa Rada Wydziału. Były one konsultowane z przedstawicielami doktorantów, lecz nie wszystkie uwagi młodych naukowców zostały uwzględnione. Wysokość stypendium dla najlepszych doktorantów określa Rektor w uzgodnieniu z samorządem doktorantów. Nie występują zarówno na Wydziale, jak i na Uczelni komisje stypendialne. Za właściwe skompletowanie dokumentów, prawidłowe wyliczenie dochodu przypadającego na jedną osobę w rodzinie doktoranta, jak również za wyliczenie średniej ocen dla celów stypendialnych odpowiedzialni są pracownicy administracyjni Wydziału zajmujący się pomocą materialną dla doktorantów.

Decyzje o przyznaniu bądź nieprzyznaniu stypendiów z funduszu pomocy materialnej są zgodne z kodeksem postępowania administracyjnego. Wniosek o stypendium dla najlepszych doktorantów został sformalizowany i stanowi załącznik do *Regulaminu pomocy materialnej dla doktorantów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu*.

Stypendia doktoranckie przyznawane są na podstawie *Regulaminu przyznawania stypendiów doktoranckich w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu*. Regulamin ten przedstawia kryteria przyznawania tych świadczeń oraz ich procedurę. Załącznikiem do regulaminu są dwa wnioski o przyznanie stypendium doktoranckiego (inny dla doktoranta pierwszego roku a inny dla wyższych roczników). We wniosku uwzględniona jest opinia Wydziałowej Komisji Doktoranckiej. Decyzja o przyznaniu bądź nieprzyznaniu stypendium jest zgodna z k.p.a. Skład Wydziałowej Komisji Stypendialnej jest zgodny z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego ws. studiów doktoranckich i stypendiów doktoranckich* i członkiem komisji jest doktorant. Z posiedzenia komisji przygotowywane są protokoły, wraz z listą obecności członków. Wszyscy doktoranci Wydziału Technologiczno-Przyrodniczego Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu otrzymują stypendium doktoranckie, w najniższej dopuszczalnej kwocie 1131 zł.

Istnieje niezależny regulamin przyznawania zwiększenia stypendium doktoranckiego z dotacji projakościowej dla 30% najlepszych doktorantów na każdym roku. Kryteria również są znane. Doktoranci wyrazili niezadowolenie z tych kryteriów. W zasadzie wykluczyły one doktorantów pierwszego roku i żaden z doktorantów pierwszego roku nie został zarekomendowany przez komisję do otrzymania zwiększenia stypendium, co stanowi naruszenie obowiązujących przepisów. Doktorant pierwszego roku może otrzymać takie stypendium na podstawie wyników postępowania rekrutacyjnego. Dodatkowo środki przyznane przez MNiSW są celowe i mogą zostać w odpowiedniej kwocie przeznaczone jedynie na stypendia dla doktorantów na każdym roku.

Na Wydziale nie funkcjonuje system nagród i wyróżnień, przyznawanych ze środków własnych Uczelni, dla doktorantów osiągających najlepsze wyniki w nauce lub wyróżniających się w działalności organizacyjnej na rzecz środowiska doktorantów. Wydział jest w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Doktoranci podczas rozmowy wskazywali na problemy z akademikami. W Uczelni istnieje dokument zawierający *Tryb i zasady przyznawania miejsc w domach studenckich Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu*, jednakże dotyczy on tylko studentów. Od strony dokumentacji i procedur, doktoranci w teorii nie mogą ubiegać się o akademiki. W praktyce

mają taką możliwość. Proponuje się dodanie rozdziału do Regulaminu dotyczącego doktorantów.

Doktoranci w rozmowie przekazali informację, że mogą korzystać zarówno z akademików jak i hotelu asystenta, jednakże cena akademików w ich opinii jest zbyt wysoka, zaś hotel asystenta znacznie oddalony od Wydziału.

Studenci obecni na spotkaniu pozytywnie oceniają system opieki naukowej. W ich ocenie pracownicy chętnie udzielają pomocy naukowej, a Władze Wydziału w miarę możliwości udzielają wsparcia finansowego. Odpowiednie wsparcie naukowe owocuje bardzo rozwiniętą działalnością kół naukowych co należy ocenić szczególnie pozytywnie.

Równie pozytywnie oceniony został system opieki dydaktycznej. W ocenie studentów kadra naukowa wywiązuje się ze swoich zadań. Prowadzący na pierwszych zajęciach informują o zasadach obowiązujących na ich przedmiotach, tj. formie i terminie zaliczeń, zakresie i tematyce materiału objętego egzaminem, ew. zwolnieniach z egzaminu, formach odrabiania zajęć (nieobecności). Podawane są godziny konsultacji i dyżurów, kontakt telefoniczny i mailowy, a także sylabus i literatura przedmiotu. W opinii studentów zajęcia przebiegają w zgodności z treścią przedstawioną w sylabusie przedmiotu. Godziny konsultacji są adekwatne do potrzeb studentów, możliwy jest również odpowiedni dla nich, kontakt elektroniczny. Podczas spotkania studenci generalnie pozytywnie wypowiedzieli się o samych zasadach ich oceny. Regulamin Studiów UP określa system obliczania ocen w przypadku, gdy ocena za przedmiot jest średnią z kilku ocen. Pozostałe, są ustalane indywidualnie przez prowadzących, nie funkcjonują systemowe zasady.

Ponieważ do tej pory nie wdrożono opisu efektów kształcenia ocenie poddać można jedynie system weryfikacji wiedzy studentów. Obecni na spotkaniu potwierdzili, iż podczas pierwszych zajęć informowani są o sposobie zaliczenia przedmiotu i materiale objętym zaliczeniem. Zgodnie z Regulaminem studiów UP, formę zaliczenia przedmiotu ustala rada wydziału, a zajęć z języków obcych reguluje uchwała senatu.

Podczas spotkania część obecnych wyraziła się negatywnie co do spełnienia Regulaminowego zapisu dotyczącego wglądu do swoich ocenionych prac. Część studentów wyraziła również opinię o braku informacji dotyczącej właściwych odpowiedzi do prac zaliczeniowych. Pozytywnym byłoby, aby kwestie te zostały uregulowane.

Studenci pozytywnie ocenili administrację Uczelni, która w ich ocenie jest odpowiednio przygotowana oraz cechuje się odpowiednim podejściem. Pozytywnie oceniono zasoby i funkcjonowanie biblioteki.

Akty prawne w zakresie pomocy materialnej są tworzone z poszanowaniem opinii studentów zgodnie z art. 186 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Regulamin przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu jest dokumentem szczegółowym, jednak kilka jego punktów budzi zastrzeżenia. W punkcie 22 lit. a i f (Dziekan uchyla swoją decyzję o przyznaniu stypendium w przypadku (a) powtarzania semestru lub roku studiów, (f) zaniebdywania swoich obowiązków, a w szczególności, gdy zachodzi trzykrotna nieusprawiedliwiona nieobecność na zajęciach) zastosowano obostrzenia nie wynikające z treści ustawy i należy je usunąć. Podobne obostrzenia wynikają z punktu 49 (studentowi powtarzającemu rok lub semestr pomoc materialna [stypendium socjalne] nie przysługuje (...)).

Elementem budzącym pewne zastrzeżenia jest punktacja za osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne. Wydaje się ona być niesprawiedliwa dla studentów mających osiągnięcia naukowe, a wyróżnia tych, z osiągnięciami sportowymi czy artystycznymi. Przykładowo, najwyżej z osiągnięć naukowych punktowany jest student, który przygotował i zrealizował projekt naukowy/ który otrzymał I nagrodę prezentując swoją pracę na zagranicznej konferencji naukowej bądź który opublikował artykuł w czasopiśmie naukowym

z listy JCR, uzyskując 5 punktów. Najwyżej punktowanym osiągnięciem sportowym jest zdobycie medalu w igrzyskach (para)olimpijskich co daje 15 punktów, a najwyżej ocenianym osiągnięciem artystycznych jest I miejsce w międzynarodowych konkursach, przeglądach festiwalach, które daje 10 punktów. Tak przyjęta punktacja nie wyróżnia w podobny sposób studentów z osiągnięciami naukowymi, sportowymi i artystycznymi, a stypendium rektora, jako stypendium motywujące, powinno promować w porównywalny sposób najlepszych studentów mających osiągnięcia na różnych polach działalności naukowej, sportowej bądź artystycznej.

Studenci mieli zastrzeżenia co do terminowości wypłat stypendiów, które w ich ocenie nie są wypłacane co miesiąc. Jest to niezgodne z art. 184 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Dobłą praktyką stosowaną w Uczelni jest otrzymywany przez każdego studenta pierwszego roku Kalendarz-Informator, w którym znajdują się najważniejsze informacje dotyczące Uczelni, wydziałów, biblioteki, studium języków obcych, programów międzynarodowych, harmonogram roku akademickiego, opis organizacji studenckich, regulamin studiów, regulamin pomocy materialnej, ale też dobre obyczaje akademickie. Taki terminarz jest doskonałym kompendium podstawowej wiedzy o Uczelni i życiu studenckim.

7.2).

Na Uczelni została powołana Komisja Dyscyplinarna dla Doktorantów, w skład której wchodzi doktoranci, w mniejszości do innych pracowników. Analogicznie jest w przypadku Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla doktorantów, co jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Na Wydziale nie ma systemu rozwiązywania sytuacji konfliktowych, sytuacje takie analizowane są indywidualnie. System rozpatrywania skarg jest zapewniony przez komisję dyscyplinarną dla doktorantów na poziomie centralnym.

W przypadku wystąpienia sytuacji konfliktowych studenci wiedzą gdzie należy szukać wsparcia. Studenci mogą zwrócić się do Wydziałowej Rady Samorządu Studentów bądź opiekuna roku. Studenci nie wyrazili uwag do rozwiązywania sytuacji konfliktowych, jak również nie wystąpiły w ich ocenie skrajne przypadki, w których nie było możliwości wypracowania konsensusu, zatem podejmowane działania w omawianym temacie należy ocenić pozytywnie.

W oparciu o Regulamin Samorządu Studentów funkcjonuje Sąd Koleżeński. Zgodnie z Ustawą działają też Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów i Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów, w skład której wchodzi reprezentanci studentów.

7.3).

Uczelnia respektuje prawo do samorządności doktoranckiej. Samorząd Doktorantów zna swoje prawa i z nich korzysta (np. opiniowanie regulaminów, zasiadanie w Senacie itp.). Samorząd doktorantów w czasie, gdy odbywała się wizytacja był w trakcie zmian. Przygotowywany jest nowy regulamin samorządu doktorantów. Aktualnie organem nadrzędnym na Uczelni jest Rada Samorządu Doktorantów. Obok istnieje na poziomie centralnym Sejmik Samorządu Doktorantów, w którego skład wchodzi przedstawiciel do senatu. W Radzie Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego zasiada jeden doktorant wybrany demokratycznie. Nie ma natomiast formalnej Wydziałowej Rady Doktorantów (WRD). Istniały rozbieżności w ocenie przez samych doktorantów działających w samorządzie, czy zostali wybrani jako WRD czy też nie. Nie zostały udostępnione żadne dokumenty i protokoły z wyborów. Przewodniczący centralnej Rady Doktorantów jest z Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego, w związku z tym na bieżąco informuje doktorantów o wydarzeniach i uczestniczy w pracach na wydziale. Doktoranci działający w

samorządzie i zasiadający w Radzie Wydziału mają swobodny dostęp do Dziekana Wydziału i na stałe z nią współpracują.

Na podstawie list obecności z Rady Wydziału można stwierdzić, że przedstawiciel doktorantów regularnie uczestniczy w posiedzeniach.

Doktoranci zwykle w sposób nieformalny włączają się w konsultacje dotyczące m.in. programu studiów. Nie są formalnie włączeni do zespołów pracujących na Wydziale.

Samorząd doktorantów nie opiniował powołania Kierownika Studiów Doktoranckich, nie wiedząc, że ma taką możliwość, ale jednocześnie Wydział nie zwrócił się do nich z taką prośbą.

Studentom i doktorantom nie zapewnia się 20% udziału w Radzie Wydziału co jest niezgodne z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W tym względzie zastrzeżenia budzi również niska frekwencja studentów w posiedzeniach tego gremium. Władze Wydziału powinny podkreślać aktywną rolę studentów zwłaszcza w kontekście decyzji Rady Wydziału dotyczących wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Również organy samorządu studentów powinny budować wśród przedstawicieli studentów poczucie obowiązkowości i rzetelności.

Działalność samorządu studentów należy ocenić pozytywnie. Studenci na poziomie wydziałowym i Uczelnianym włączają się w proces powstawania aktów prawnych dotyczących studentów. Zastrzeżenia budzi fakt niskiej frekwencji podczas posiedzeń organów kolegialnych uczelni, w szczególności Rady Wydziału istotnej w aspekcie funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Studenci powinni budować poczucie obowiązkowości wśród swoich reprezentantów zwracając uwagę na rolę studentów w kreowaniu polityki jakości. Samorząd Studentów prowadzi spotkania ze studentami pierwszego roku mające na celu wprowadzenie do funkcjonowania w UP, przekazania podstawowych informacji o życiu akademickim. Szkolenie to nie ma jednak charakteru szczegółowego omówienia praw i obowiązków studentów wynikającego z Ustawy.

Na Wydziale aktywnie działa 12 kół studenckich. Każde z nich ma opiekuna naukowego wspierającego działalność organizacji. Koła naukowe dysponują odpowiednimi środkami materialnymi co przyznali członkowie kół podczas spotkania. Zarówno wsparcie merytoryczne jak i materialne ocenili wyróżniająco. Koła funkcjonujące na Wydziale to: KN Doradztwa Rolniczego, Gleboznawstwa i Ochrony Środowiska, Analiz Rynkowych, Fitopatologów „Skosik”, Genetyków i Hodowców Roślin, Inżynierii Rolniczej, Entomologów „Skorek”, Szczegółowej Uprawy Roślin „Koniczynka”, Ogrodników, Odnowialnych Źródeł Energii „BioEnergia, Międzywydziałowe SKN Rolnictwa „Siewca”, Ekonomistów Rolnych. Dobrą praktyką aktywizującą działalność w ramach kół naukowych jest coroczna Międzynarodowa Konferencja Studenckich Kół Naukowych (w 2012 r. organizowana po raz 17.), ciesząca się bardzo dużą popularnością – w tym roku zgłoszono ponad 300 referatów studentów z polskich i europejskich uczelni rolniczych. W ubiegłym roku w konferencji wzięło udział 434 studentów, przedstawiającą rekordową liczbę 251 prac w 17 sekcjach. Bardzo liczne były ośrodki krajowe (115 osób). W konferencji wzięło udział 11 studentów z zagranicy. Najważniejszymi osiągnięciami kół w 2011 roku były: zdobycie III miejsca w Międzynarodowej Konferencji Studenckiej w Sankt Petersburgu w Uniwersytecie Techniczno-Przyrodniczym, w sekcji nauk technicznych dla przedstawiciela SKN Inżynierii Rolniczej, wyróżnienia przedstawiciela SKN Analiz Rynkowych w XL Międzynarodowym Seminarium SKN w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, organizacja VIII Studenckiej Międzynarodowej Konferencji Naukowej nt. „Warunki rozwoju obszarów wiejskich” przez SKN Doradztwa Rolniczego. W konferencji wzięło udział 35 osób i wygłoszono 21 referatów. Działania te należy ocenić jednoznacznie pozytywnie.

Równie dobrą praktyką stymulującą działalność kół jest coroczny ranking kół, w którym punktowane są osiągnięcia naukowe, a najwyższym rankingowanym kołem Wydziału w roku 2011 jest koło Doradztwa Rolniczego (2. miejsce).

Wspieraniu przedsiębiorczości studenckiej ma służyć Biuro Karier. Biuro, po wcześniejszym zbadaniu potrzeb studentów, zorganizowało m.in. szkolenia z rachunkowości czy inteligencji finansowej. Zorganizowało również program BOSS, na który składały się cztery wykłady (m.in. kurs szybkiego czytania, skuteczne robienie notatek). Po zakończeniu programu 80 osób otrzymało certyfikat ukończenia takiego kursu.

Studenci nie wypowiadali się pozytywnie o działalności Biura, które w ich ocenie jest zbyt mało aktywne. W ocenie studentów brakuje szkoleń pozwalających na rozwinięcie kompetencji miękkich jak praca w zespole, komunikacja interpersonalna. Pozytywnym w ich ocenie byłyby również zajęcia pozwalające na lepsze przygotowanie do wejścia na rynek pracy, jak chociażby pisanie CV, listu motywacyjnego czy umiejętność odpowiedniego przejścia rozmowy kwalifikacyjnej.

Obecne działania, zwłaszcza badanie potrzeb studentów przez Biuro należy ocenić jednoznacznie pozytywnie, choć w świetle opinii studentów należy rozbudować jego działalność i prowadzić lepszą kampanię informacyjną w zakresie podejmowanych przedsięwzięć.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego (w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

7.1) System opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej, poza drobnymi uchybieniami dotyczącymi np. zwiększenia stypendium doktoranckiego na pierwszym roku, działa prawidłowo. Wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne można ocenić pozytywnie. Pewne zastrzeżenia budzi funkcjonowanie systemu pomocy materialnej.

7.2) Na Wydziale nie ma systemu rozwiązywania sytuacji konfliktowych, sytuacje takie analizowane są indywidualnie. Studenci mają możliwość i wiedzę, gdzie szukać rozwiązań w przypadku wystąpienia sytuacji konfliktowych.

7.3) Uczelnia i Wydział wspierają działalność samorządu doktorantów, respektując prawo do samorządności. Samorząd Doktorantów włącza się w prace Wydziału, nie zawsze jednak jego głos jest brany pod uwagę w pracach.

Działalność Samorządu i organizacji zrzeszających studentów należy ocenić pozytywnie. Należy podkreślić przy tym odpowiednie wsparcie merytoryczne i finansowe przez Władze Wydziału i Uczelni.

Kryterium 8. System wewnętrznych przepisów prawnych normujących proces zapewnienia jakości kształcenia, jego spójność i zgodność z przepisami powszechnie obowiązującymi

W Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu procedury związane z wprowadzeniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zostały uchwalone Uchwałą Nr 36/2004 Senatu z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Oceny Jakości Kształcenia. W uchwale tej określono zasadnicze cele i procedury związane z jego wprowadzeniem na poziomie Uczelni oraz wydziałów. System ten obejmuje trzy poziomy działania (poziom uczelniany, poziom wydziałowy oraz poziom jednostek organizacyjnych). System ten został wprowadzony Zarządzeniem Rektora nr 130/2005 z dnia

30 grudnia 2005 r. będący realizacją wymienionej na wstępie Uchwały Senatu. System ten od roku 2009 nosi nazwę Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia. Powołano Rektorską Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia i Akredytacji. Organy te składają na posiedzeniu Senatu sprawozdania ze swojej działalności w postaci rocznych raportów. Uczelnia posiada stosowne dokumenty potwierdzające działalność tych organów.

Z Uczelnianym systemem zapewniania jakości kształcenia – zgodnie z wyżej wymienioną Uchwałą Senatu - związane są Wydziałowe Systemy Zapewnienia Jakości Kształcenia. Rada Wydziału w dniu 7 października 2008 r. powołała – 7 osobową Komisję ds. Oceny Jakości Kształcenia.

Raz w roku organy te przedstawiają Radzie Wydziału sprawozdanie ze swojej działalności. W posiedzeniach tych organów nie uczestniczyli studenci. Struktura systemu oraz podział kompetencji wynikających z tych dokumentów jest właściwy. Dokumenty są kompletne i spójne. Brak jedynie list obecności na posiedzeniach Komisji.

Na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym są aktualne wewnętrzne i przejrzyste przepisy prawne regulujące proces zapewniania jakości kształcenia, tj. odpowiednie uchwały rady wydziału (powołanie Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia), decyzje organów kolegialnych i jednoosobowych Wydziału dotyczących prowadzonej polityki jakości, celów jakościowych, a także doskonalenia systemu zapewnienia jakości i zarządzania tym procesem. Ponadto jest również dokumentacja organów odpowiedzialnych za wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Jest ona prawie kompletna i spójna.

Na posiedzeniach Rady Wydziału omawiana jest problematyka związana z poszczególnymi elementami wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia prezentowany przez wydziałową komisję ds. oceny jakości kształcenia. Brak jest uregulowań związanych z upowszechnianiem informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia oraz uzyskiwanych efektów kształcenia, a także wprowadzanych zmian. Brak jest przepisów regulujących zasady archiwizowania efektów kształcenia (prac przejściowych, projektów, esejów itp.) Brak jest również pełnej dokumentacji w zakresie funkcjonujących aktualnie od roku 2007 na Wydziale studiów doktoranckich w zakresie ogrodnictwa.

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego (ocena: w pełni)

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Analiza uchwał i zarządzeń dotyczących wewnętrznych przepisów prawnych wskazuje na pełny i kompleksowy opis procedur wewnętrznego systemu jakości kształcenia. Dodatkowo, kolegialne organy tj. Uczelniana i Wydziałowa Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia, poprzez prowadzenie polityki jakości doskonalili system zapewnienia jakości i zarządzania tym procesem.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny instytucjonalnej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco (6)	w pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)

1. strategia rozwoju		X			
2. wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			
3. cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz system ich weryfikacji			X		
4. zasoby kadrowe, materialne i finansowe		X			
5. prowadzenie badań naukowych		X			
6. współpraca krajowa i międzynarodowa		X			
7. system wsparcia studentów i doktorantów		X			
8. przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia,		X			

Analiza zawartości informacyjnej tabeli 2 i jej porównanie z analizą SWOT dokonaną przez jednostkę, a zamieszczoną w tabeli na stronach 58 -61 Raportu samooceny upoważnia do wyrażenia następujących wniosków:

Za mocne strony Jednostki uznać można:

- Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, którego zakres regulacji może uznać za całościowy. Jego funkcjonowanie należy ocenić pozytywnie, jako skuteczny sposób doskonalenia deklarowanych przez uczelnie efektów kształcenia.
- Przyjęte i deklarowane efekty kształcenia zarówno na studiach I i II stopnia jak i na studiach doktoranckich oraz podyplomowych mają określony system punktów ECTS oraz efekty kształcenia.
- Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Jednostki jest dostosowana do profilu i rozmiarów kształcenia oraz specyfiki realizowanych badań naukowych.
- Prowadzenie badań naukowych, mając na uwadze obszary, dziedziny i dyscypliny naukowe jest zgodne z profilem działalności Jednostki i spójne z deklarowanymi efektami kształcenia.

Słabymi stronami Jednostki są:

- Nie satysfakcjonujące, w stosunku do potencjału Jednostki, działania służące internacjonalizacji procesu kształcenia oraz współpraca z innymi ośrodkami akademickimi,
- Brak systemu skutecznego wspierania procesu kształcenia przez Samorząd studencki i doktorancki.

Szanse otoczenia dla jednostki związane są:

- Coraz większym rozpoznawaniem marki Jednostki.
- Rosnącym zainteresowaniem oferty dydaktycznej zwłaszcza na studiach I stopnia.
- Opracowaniem kompleksowej i aktualnej oferty dydaktycznej, określającej efekty kształcenia zgodne z potrzebami rynku pracy.

Zagrożenia sprowadzać się będą do:

- Uwarunkowań demograficznych, które skutkować będą jeszcze mniejszą liczbą kandydatów na studia,
- Rosnącą konkurencją ze strony innych szkół wyższych regionu.

- Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny instytucjonalnej

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco (6)	W pełni (5)	Znacząco (4)	Częściowo (3)	Niedostatecznie (2)
1. strategia rozwoju		*			
2. wewnętrzny system zapewnienia jakości		*			
3. cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz system ich weryfikacji		*			
4. zasoby kadrowe, materialne i finansowe		*			
5. prowadzenie badań naukowych		*			
6. współpraca krajowa i międzynarodowa		*			
7. system wsparcia studentów i doktorantów		*			

8. przepisy wewnętrzne normujące proces zapewnienia jakości kształcenia,		*			
---	--	---	--	--	--

- W odpowiedzi na raport z wizytacji Władze Uczelni i Wydziału odniosły się do uwag w nim zawartych przedstawiając stosowne działania naprawcze w tym zakresie. Dnia 15 maja 2012 roku Rada Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego zaakceptowała wniosek w sprawie utworzenia studiów doktoranckich z zakresu ogrodnictwa. Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu wydał Zarządzenie nr 72/2012 z dnia 24 maja 2012 roku w sprawie utworzenia stacjonarnych studiów doktoranckich z zakresu ogrodnictwa na Wydziale Przyrodniczo-Technologicznym UP we Wrocławiu. Ponadto, został opracowany program kształcenia na studiach doktoranckich za pomocą efektów kształcenia. Powyższe działania pozwalają zmienić ocenę kryterium 3 - cele i efekty kształcenia na studiach doktoranckich i podyplomowych oraz system ich weryfikacji ze *znaczącej na w pełni.*